

Kallelse till kommunstyrelsen

Nämnd	Kommunstyrelsen
Tid	Onsdagen den 10 september 2025 klockan 17.00
Plats	Högra kammaren, Habo kommunhus
Justerare	Andreas Skiöld

Föredragningslista

Nr Ärende

1. Rapport om arbetet med strategisk plan
Föredragande: Annika Ekdahl, HR-chef, Anna Lundberg, miljöchef
2. Revidering av förslag till budget 2026-2028 för kommunstyrelsen och dess förvaltningar
Föredragande: Greger Kjellman, ekonomichef. Inga handlingar.
3. Prioritering av detaljplaner
4. Svar på remiss gällande trafikförsörjningsprogram 2025-2040 Region Jönköpings län
Föredragande: Frida Wahlund, kansli- och kommunikationschef, punkt 4-5.
5. Svar på remiss av Jönköpings läns regionala utvecklingsstrategi 2025-2035
6. Byte av namn på fritids- och kulturnämnden
7. Svar på motion om hundrastgård i Furusjö
8. Svar på medborgarförslag om att bygga biogasstation i Habo kommun
9. Svar på medborgarförslag om att välbefinnande ska vägas in som underlag vid beslut
10. Anmälningssärenden
11. Redovisning av delegationsbeslut

Susanne Wahlström
Ordförande

Benita Hjalmarsson
Sekreterare

§ 62 Prioritering av detaljplaner

Diarienummer KS25/109

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ställer sig positiv till föreslagen prioritering av detaljplaner.

Beskrivning av ärendet

Plan- och exploateringsenheten arbetar med att ta fram detaljplaner utifrån antagna och positiva planbesked. Byggnadsnämnden har tidigare beslutat att ta upp prioritering av detaljplaner för beslut två gånger per år, eller då behov uppstår.

För närvarande arbetar plan- och exploateringsenheten aktivt med åtta detaljplaner. Under året har och kommer ett par detaljplaner att antas och vinna laga kraft.

Behov har uppstått för att ta fram nya detaljplaner som tidigare inte funnits med i listan. Sedan senaste planprioriteringen som gjordes i februari 2025 har ytterligare ett planuppdrag beviljats, utbyggnad av verksamhet i Brandstorp.

Byggnadsnämnden föreslår att detaljplan för Brandstorp 1:90 m.fl., Haga Södra, Norra stationsområdet och del av Mölekullens bostadsområde (utökade byggrätter) prioriteras högst när det finns resurser att påbörja nya.

§ 78 Planprioritering augusti 2025

Diarienummer BN-2025-224

Beslut

Byggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen besluta att ställa sig positiv till föreslagen prioritering av detaljplaner.

Beskrivning av ärendet

Plan- och exploateringsenheten arbetar med att ta fram detaljplaner utifrån antagna och positiva planbesked. För närvarande arbetar enheten aktivt med åtta detaljplaner, se bilaga. Under året har och kommer ett par detaljplaner att antas och vinna laga kraft. Enheten för en lista över pågående och kommande detaljplaner. Enheten förslår att byggnadsnämnden godkänner förslag till vilka detaljplaner som ska prioriteras när detaljplaner vunnit laga kraft och/eller det finns resurser att påbörja nya. Byggnadsnämnden har tidigare beslutat att ta upp prioritering av detaljplaner för beslut två gånger om året, eller då behov uppstår.

Behov har uppstått för att ta fram nya detaljplaner som tidigare inte funnits med i listan. Sedan senaste planprioriteringen som gjordes i februari 2025 har ytterligare ett planuppdrag beviljats, utbyggnad av verksamhet i Brandstorp.

Byggnadsnämnden föreslår att detaljplan för Brandstorp 1:90 m.fl., Haga Södra, Norra stationsområdet och del av Mölekullens bostadsområde (utökade byggrätter) prioriteras högst när det finns resurser att påbörja nya.

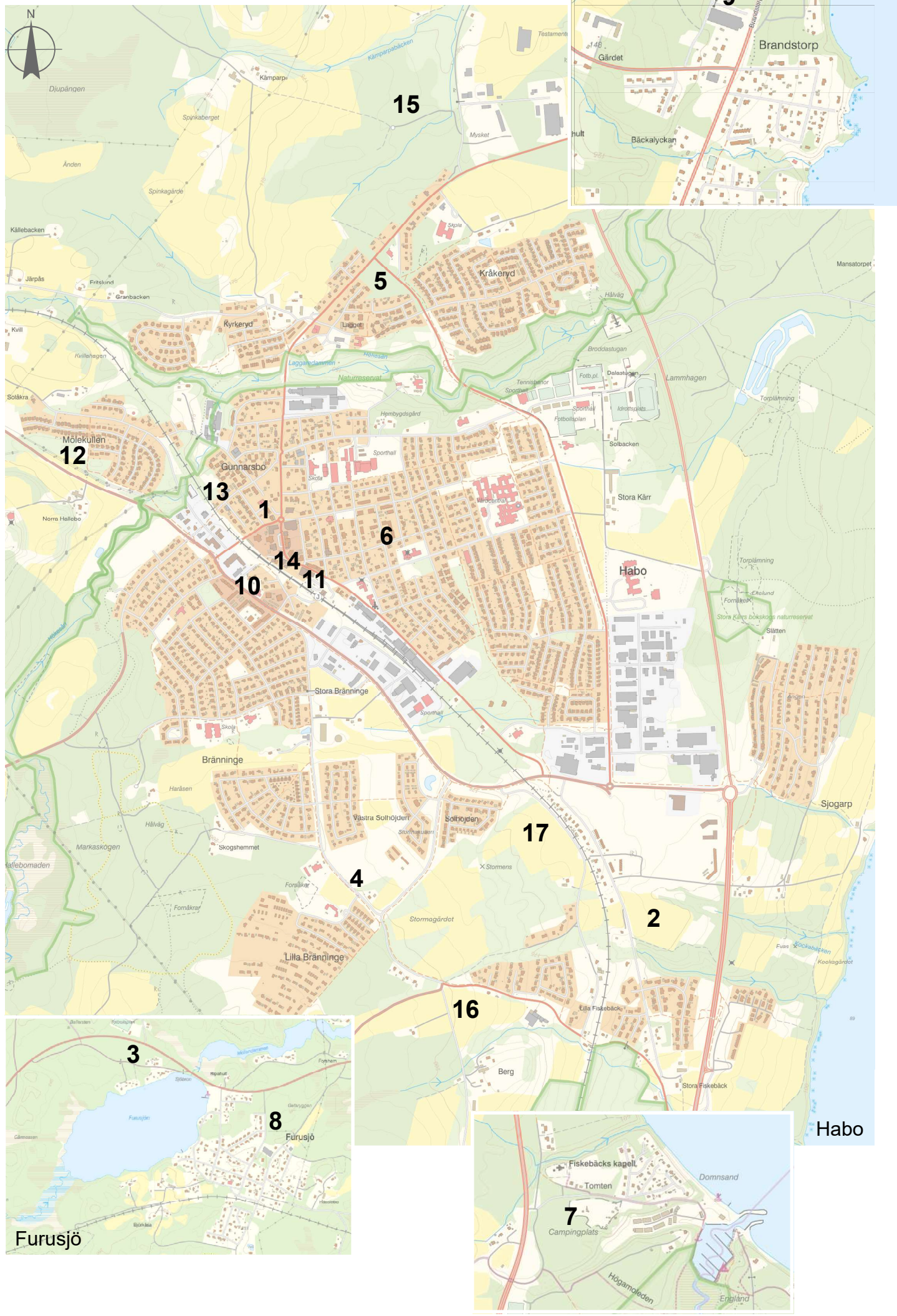
Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

Bilagor
Lista prioritering
Kartbilaga

DETALJPLANER, PRIORITERING AUGUSTI 2025

	Projektnamn	Nr	Ort	Syfte	Har plan- besked	Beslut om uppstart	Ny DP	Ändring av DP	Antagande
PÅGÅENDE									
Gunnarsbo 1:69	Solrosen	1	Habo	Bostäder, centrumlokaler, vårdcentrum	x	x	x		2026 Q2
Del av Kärnekulla 1:4	Del 2, södra delen	2	Habo	Bostäder	x	x	x		2026 Q3
Äspered 1:38		3	Furusjö	Bostäder	x	x	x		2026 Q2
Del av Bränninge 1:2	Västra Solhöjden	4	Habo	Bostäder, cirkulationsplats	x	x	x		2025 Q4
Kyrkeryd 6:2		5	Habo	Bostäder	x	x	x		2025 Q4
Detaljplan för Bränninge 2:133	Malmgårdsskolan	6	Habo	Ändring från skola till bostäder	x	x	x		2025 Q4
Fiskebäckstomt 2:34	Habo camping	7	Habo	Säsongsboende	x	x	x		2026 Q4
Del av Furusjö 2:1	Getaryggen	8	Furusjö	Förskola/skola och ev. bostäder	x	x	x		2026 Q4
KOMMANDE									
Brandstorp 1:90 m.fl.		9	Brandstorp	Verksamhetsyta	x		x		
Bränninge 15:45	Haga Södra	10	Habo	Samlingslokaler	x		x		
Del av Bränninge 8:8	Norra stationsområdet	11	Habo	Infrastruktur	x		x		
Del av Mölekullen	Mölekullen	12	Habo	Ökad byggrätt för bostäder	x		x		
Gunnarsbo 1:261	Industrimark till bostäder	13	Habo	Bostäder	x		x		
Bränninge 2:6	Lundkvistakurvan	14	Habo	Bostäder, centrumlokaler	x	x	x		
Kämparp 1:4 m.fl.	Tumbäck, del 2	15	Habo	Verksamhetsmark			x		
Del av Bränninge 3:20	Ahlinsgärdet	16	Habo	Bostäder	x		x		
Kärnekulla 1:28		17	Habo	Bostäder	x		x		

Kartbilaga, pågående och kommande detaljplaner

§ 65 Svar på remiss gällande trafikförsörjningsprogram 2025-2040 Region Jönköpings län

Diarienummer KS25/288

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att lämna nedanstående yttrande som svar på remissen.

Beskrivning av ärendet

Region Jönköpings län har tagit fram förslag till Regionalt trafikförsörjningsprogram för Jönköpings län. Förslaget har remitterats till Habo kommun för yttrande.

Habo kommun tycker att trafikförsörjningsprogrammet i stora delar är bra. Det anger tydligt målen för programperioden och strategier för att nå målen. Det är också bra att det lyfts en ambition om att via till exempel anropsstyrd trafik kunna få till ett bättre utbud på landsbygden.

På flera ställen nämns de viktigaste stråken/de stråk som pekas ut som prioriterade. Det står att en stråkkarta ska infogas senare, men vi tycker det är olyckligt att vi under remissförfarandet inte kunnat ta del av den uppdaterade stråkkartan. Att det är tydligt vilka stråk som är prioriterade tycker vi är viktigt då det underlättar dialogen med kommuninvånarna. Det blir också mer transparent om man som invånare vet vad man kan förvänta sig för trafikering i ett visst område.

Vi tycker det är bra att det framgår att regionen ska ha dialog med arbetsgivare för att underlätta rekrytering, då det är viktigt för såväl privata som offentliga arbetsgivare att arbetskraften kan ta sig till arbetet, oavsett när på veckan arbetet sker.

I programmet står att i den regionala utvecklingsstrategin ska kollektivtrafiken ha en tydlig roll. I remissversionen av Regional utvecklingsstrategi kan dock inte kollektivtrafiken sägas ha en tydlig roll, även om den nämns.

En av de planerade åtgärderna under programperioden är att Region Jönköpings län bör prioritera fysiska åtgärder som gör det enkelt och bekvämt för resenärer att nå regionala verksamheter med kollektivtrafik. Det är dock otydligt vad denna punkt innebär? Vad menas med fysiska åtgärder? De flesta fysiska åtgärder står Trafikverket eller kommunerna för, och vad menar man

med regionala verksamheter? Är det verksamheter i regionens egen regi? Varför ska i så fall regionens egna verksamheter prioriteras framför andra verksamheter?

En annan åtgärd är att kommunerna föreslås bidra ekonomiskt till utveckling och underhåll av hållplatser, bytespunkter och terminaler. Självklart tar kommunerna ekonomiskt ansvar för utveckling och underhåll av hållplatser inom sitt ansvar, men som det står skrivet nu kan man tolka det som att kommunerna förväntas bidra ekonomiskt till även andra bytespunkter och terminaler.

Under roller och ansvar anser vi att Trafikverket borde lyftas upp som mer än bara en "annan aktör" då de exempelvis har stort ansvar för hållplatser längs statliga vägar och att det är av stor vikt att även de tar hänsyn till kollektivtrafiken i sin planering. Trafikverket ansvarar för genomförandet av åtgärder som lyfts i transportinfrastrukturplanen som i sin tur är kopplad till den regionala planen. Vi föreslår därför att Trafikverkets ansvar preciseras i ett eget stycke.

Remissinstanser

Remissbehandling - Trafikförsörjningsprogram 2025-2040 för Region Jönköpings län

Enligt riksdagens beslut i juni 2010 om lag (2010:1065) om kollektivtrafik som började gälla den 1 januari 2012 ska det finnas en regional kollektivtrafikmyndighet i varje län som ansvarar för att upprätta ett regionalt trafikförsörjningsprogram.

Region Jönköpings län har i egenskap av regional kollektivtrafikmyndighet tagit fram bifogat förslag till trafikförsörjningsprogram 2025-2040.

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet (RJL 2025/860) behandlar målen för trafikens utveckling till år 2040 och ska beskriva inriktning för all regional kollektivtrafik, det vill säga kollektivtrafik inom länet samt den kollektivtrafik över länsgräns som till störst del består av vardagsresande.

Synpunkter på förslaget

Ni inbjuds härmed att yttra er över förslag till trafikförsörjningsprogram. Remissperioden sträcker sig från 1 juli till 15 oktober och regionfullmäktige fastställer därefter Trafikförsörjningsprogram 2025 - 2040. Vi ser fram emot synpunkter och tackar för ert engagemang.

Dokumentet finns på Region Jönköpings läns hemsida

www.rjl.se/remiss

Av miljöskäl undviker vi pappersutskick.

Remissvaren ska ha kommit in senast den 15 oktober 2025.

Vänligen ange Region Jönköpings läns diarienummer: RJL 2025/860

Synpunkter skickas digitalt till e-postadress: regionen@rjl.se

Frågor under remisstiden besvaras av: erik.andersson@jlt.se tel 0730-28 55 13

REGION JÖNKÖPINGS LÄN

Tommie Ekered
Ordförande i nämnden för trafik,
infrastruktur och miljö

Fredric Fingal
Tf trafikdirektör, Jönköpings Länstrafik

**Sändlista remissversion av Trafikförsörjningsprogram för Region
Jönköpings län**

Myndigheter och angränsande kommuner

Arbetsförmedlingen
Försäkringskassan
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Länsstyrelserna i angränsande län
Kommuner utanför länet med gräns mot Jönköpings län
Naturvårdsverket
Trafikanalys
Trafikverket

Kommunerna i Jönköpings län

Aneby
Eksjö
Gislaved
Gnosjö
Habo
Jönköping
Mullsjö
Nässjö
Sävsjö
Tranås
Vaggeryd
Vetlanda
Värnamo

Omkringliggande regioner inklusive medlemmar inom Regionsamverkan
Sydsverige

Region Kronoberg
Region Kalmar län
Region Halland
Region Blekinge
Västra Götalandsregionen
Region Skåne
Region Östergötland

Näringslivsaktörer

Företagarna i Jönköpings län
Svenskt Näringsliv
Handelskammaren
Sveriges bussföretag/Transportföretagen
Småland-Blekinges Bussbranschförening
Branschorganisationen Tågoperatörerna
Svenska Taxiförbundet
Jönköpings flygplats

Övriga aktörer

Hela Sverige ska leva
Smålands Turism
Svenska turistföreningen
LO distriktet Småland Blekinge
TCO Jönköping
SACO Jönköping
LRF Jönköping
SPF Seniorerna Jönköpings län
PRO Jönköpings län
Funktionsrätt Jönköpings län
Länsrådet för funktionsnedsättningar, Region Jönköpings län
Länspensionärsrådet, Region Jönköpings län
Högskolan i Jönköping
NTF Jönköping
Naturskyddsföreningen Jönköping

2025-06-24

RJL 2025/860

Remiss

Regionalt trafikförsörjningsprogram Jönköpings län

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Förord	5
Sammanfattning	6
Programmet innehåller	6
Mål till år 2040	6
Strategier för att nå målen	6
Genomförande och uppföljning	7
Nuläge och behov.....	8
Demografi.....	8
Resvanor och resmönster	8
Utökat behov av kollektivtrafik.....	8
Vision, mission, position och kärnvärden	10
Mission, position och kärnvärden för Jönköpings Länstrafik	10
Mål 2040	11
Marknadsandel	11
Antal resor	11
Kundnöjdhet	11
Tillgänglighet för resenärer med funktionsnedsättning	11
Miljö och hållbart samhälle.....	11
Kollektivtrafikens uppdrag.....	12
Kollektivtrafikutbud för vardagsresor	12
Samhällsförändringar som påverkar behovet	12
Positionspapper för kollektivtrafik.....	13
Funktionella områden och regional utveckling.....	13
FN-konventioner	13
Tre olika perspektiv på kollektivtrafiken	14
Resenärens perspektiv	14
Samhällets perspektiv.....	15
Trafikeringens perspektiv.....	17
Strategier och framgångsfaktorer	21
Strategier för ökad marknadsandel.....	21
Strategier för att nå resandemålen	21
Strategier för bättre kundnöjdhet.....	21

Strategier för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.....	21
Strategier för miljö och hållbart samhälle	22
Framgångsfaktorer för att lyckas.....	22
Kollektivtrafikutbud och trafikplikt	23
Allmän trafikplikt – länets grundläggande kollektivtrafik.....	23
Kommersiell kollektivtrafik – en viktig del av helheten.....	23
Färdtjänst och riksferdtjänst	23
Roller och ansvar.....	24
Region Jönköpings län – huvudansvarig.....	24
Kommunernas roll.....	24
Trafikföretagens ansvar.....	24
Samverkan med andra aktörer.....	24
Genomförande och uppföljning	26
Genomförande och styrning	26
Ekonomi och resurser.....	26
Uppföljning och nyckeltal.....	26
Samråd och delaktighet	27
Genomförda samrådsinsatser	27
Synpunkter och påverkan	27
Fortsatt delaktighet.....	27
Bilagor.....	28

Begrepp och definitioner infogas här

Inledning

Detta är Region Jönköpings läns trafikförsörjningsprogram för perioden 2025–2040, med en utblick mot 2050. Programmet beskriver kollektivtrafikens roll i länets utveckling, vilka behov som finns – och vilka mål Region Jönköpings län vill uppnå.

Programmet har tagits fram enligt kollektivtrafiklagen (2010:1065) och ska fungera som ett vägledande dokument för:

- politiska beslut
- trafik- och samhällsplanering
- investeringar i infrastruktur och fordon

Det är också ett verktyg för samverkan mellan Region Jönköpings län, länets kommuner, trafikföretag och andra aktörer.

Arbetet har skett i dialog med kommuner, myndigheter, trafikföretag och intresseorganisationer och innehållet är förankrat i länets behov och prioriteringar.

Förord

Kompletteras med en gemensam för fyra styrdokument – utifrån kommundialogerna.

Sammanfattning

Välfungerande kollektivtrafik är ett viktigt verktyg för att skapa ett tillgängligt, jämlikt och hållbart samhälle. Genom att fler reser tillsammans skapas en effektivare resursanvändning och en bättre vardag för länets invånare. Kollektivtrafiken kan utjämna skillnader i inkomst, bakgrund och boendeort. När invånare kan välja att bo och ta arbete där de önskar, delta i förenings- och kulturlivet lokalt, regionalt och nationellt ökar länets attraktivitet. Social, ekonomiska och miljömässig hållbarhet är grunden för arbetet med planering och genomförande av trafikförsörjningen i länet.

Trafikförsörjningsprogrammet tar sin utgångspunkt i länets förutsättningar, dess styrkor, utmaningar och potential för att fortsatt vara ett län där människor vill bo, leva och verka. Under vintern och våren 2025 har Region Jönköpings län tillsammans med länets kommuner fört dialog för att gemensamt hitta vägen framåt för länets utveckling. Dessa dialoger är en del i arbetet med det nya trafikförsörjningsprogrammet. Även särskilda samråd har genomförts med länets kommuner avseende revidering av trafikförsörjningsprogrammet.

Trafikförsörjningsprogrammet är vägledande för Region Jönköpings län beslut rörande trafikplanering och investeringar. Programmet beskriver behov, mål och strategier för hur kollektivtrafiken ska utvecklas under perioden 2025-2040

Jönköpings länstrafik ansvarar för kollektivtrafiken i Jönköpings län. Arbetet genomförs i egen verksamhet, genom upphandlade aktörer och i samarbete med externa trafikföretag samt med omkringliggande läns länstrafikaktörer.

Programmet innehåller:

- En analys av nuläget – befolkning, resvanor, utmaningar och behov
- Vision och mål för kollektivtrafiken
- Strategier och åtgärder för att nå målen
- Beskrivning av allmän trafikplikt, trafikutbud och kommersiell trafik
- Fokus på tillgänglighet, miljö, trygghet och samverkan
- Hur programmet ska genomföras och följas upp

Mål till år 2040

I trafikförsörjningsprogrammet finns fem mål:

- Marknadsandel: Kollektivtrafiken ska stå för 25 procent av alla motoriserade resor
- Antal resor: Antalet resor med kollektivtrafiken ska öka till 40 miljoner 2040
- Kundnöjdhet: Till 2040 ska 70 procent av resenärerna vara nöjda eller mycket nöjda
- Tillgänglighet: Kollektivtrafiken ska fungera för fler – oavsett funktionsförmåga
- Miljö: All kollektivtrafik ska drivas med förnybara drivmedel

Strategier för att nå målen

Programmet innehåller strategier för att:

- bygga ut kollektivtrafiken i tätorter, pendlingsstråk och på landsbygden där det är lämpligt
- stärka bytespunkter och bidra till att skapa trygga och tillgängliga hållplatser

- använda förnybara drivmedel och minska klimatpåverkan
- göra kollektivtrafiken enklare att använda – genom information, digitala tjänster och samordning
- samverka med kommuner, trafikföretag och andra aktörer i hela länet

Genomförande och uppföljning

Programmet gäller för perioden 2025–2040 och uppdateras minst vart fjärde år.

Kollektivtrafiken i Jönköpings län är upphandlad och genomförs i samarbete med externa trafikföretag. Uppföljning sker löpande genom mätningar av resande, tillgänglighet, kundnöjdhet och klimatpåverkan. Trafikplanering, upphandling och investeringar ska utgå från programmets mål och principer.

Nuläge och behov

Jönköpings län består av tretton kommuner med olika geografiska och demografiska förutsättningar. Utöver huvudorten Jönköping har länet flera mindre städer, omfattande landsbygdsområden och starka pendlingsflöden – både inom länet och över länsgränserna.

Demografi

Jönköpings län står, liksom övriga Europa, inför en demografiutmaning där antalet äldre ökar i förhållande till yngre och personer i arbetsför ålder. För kollektivtrafiken innebär detta nya resmönster bland invånare och förstärkt behov av att knyta samman länet. Kollektivtrafiken möjliggör kompetensförsörjning och hållbara persontransporter.

Enligt prognos förväntas befolkning i Jönköpings län öka från dagens cirka 370 000 invånare till cirka 380 000 till år 2035. Den största folkmängdsökningen väntas i åldrarna 80 år och äldre och den största minskningen i den yngsta åldersgruppen 0-9 år.

Förändrat konjunkturläge påverkar arbetskraftens flyttmönster och barnkullarnas storlek. Invånare i åldersgrupperna 60 år och äldre har inte lika stora förändringar i sina flyttmönster på grund av konjunkturen.

Folkmängdens förändring är ojämn inom länet där Jönköping och närliggande kommuner väntas fortsätta växa medan övriga kommuner antas fortsätta minska. Totalt flyttar idag fler personer från än till länet från övriga Sverige.

Inrikes flyttnetto är mer än dubbelt så stort för kvinnor som för män. Det finns flera orsaker men vanligast är att fler kvinnor flyttar för studier eller arbete och sedan stannar kvar. Variationen är dock stor inom länets kommuner, både vad gäller flyttnetto och könsfördelning.

Resvanor och resmönster

Resvaneundersökningar visar att bilresor är det vanligaste färd sättet i länet. Det gäller särskilt på landsbygden och i mindre orter där kollektivtrafiken är mer begränsad. I tätortsnära områden är kollektivtrafikens andel något högre, särskilt bland unga. Fler väljer att kombinera olika färd sätt – till exempel buss, cykel och gång – beroende på resmål.

Samtidigt har digitalisering, distansarbete och förändrade levnadsvanor påverkat både efterfrågan på och förväntningarna kring kollektivtrafiken.

Här infogas länk till resvaneundersökning från 2024.

Utökat behov av kollektivtrafik

För att identifiera de styrkor, utmaning och behov som finns i Jönköpings län har ett omfattande dialogarbete genomförts tillsammans med länets 13 kommuner. I dialogmötena deltog representanter från regional och kommunal politik, tjänstepersoner, näringsliv och civilsamhälle.

Dialogerna har identifierat behov av utökad trafik för att binda samma östra och sydvästra delarna av länet samt en utvecklad samverkan över länsgränser och mellan trafikslag. Det framkom önskemål om tätare utbud i pendlingsstråken och behov av ökad tillgänglighet för personer med funktionsvariationer. Flexibla lösningar på landsbygderna och till mindre tätorter efterfrågas samt ett förändrat utbud på kvällar och helger. Detta behöver ske samtidigt som transportsektorn ska minska sin klimatpåverkan.

För att möta dessa behov krävs en kollektivtrafik som är anpassad efter olika livssituationer, geografiska förutsättningar och framtidens hållbarhetskrav. Det innebär både utveckling av dagens kollektivtrafik och mod att tänka nytt kring hur resor kan lösas.

Vision, mission, position och kärnvärden

Region Jönköpings läns vision är:

*För ett bra liv i
en attraktiv region!*

Kollektivtrafiken har en viktig roll i att förverkliga denna vision. Den ska bidra till att människor kan bo, leva och arbeta i hela länet – och samtidigt minska klimatpåverkan från transporterna.

Mission, position och kärnvärden för Jönköpings Länstrafik

Mission – så här gör vi skillnad varje dag

Jönköpings Länstrafik ska leverera pålitliga resealternativ för alla behov, göra det enkelt att resa smart tillsammans, och använda kollektivtrafiken för att utveckla vårt län.

Position – kollektivtrafik som ett alternativ

Kollektivtrafiken ska vara ett attraktivt alternativ till att äga och köra egen bil. Det innebär att kollektivtrafiken ska erbjuda hög kvalitet, punktlighet och god service – oavsett om man reser varje dag eller bara ibland. Genom att vara tillgänglig och pålitlig är kollektivtrafiken en viktig pusselbit i arbetet för en hållbar, sammanhållen och livskraftig region.

Kärnvärden – fundamentet i allt vi gör och hur vi beter oss

Jönköpings Länstrafiks kärnvärden är utvalda för att samspela och förstärka varandra. De interna värdena fungerar som möjliggörare för de externa. Värdena bildar en stark helhet som bygger långsiktiga relationer - både internt och med resenärer.

Mål 2040

I trafikförsörjningsprogrammet finns fem mål för kollektivtrafiken som ska nås senast år 2040. Dessa mål styr hur kollektivtrafiken planeras, utvecklas och följs upp under hela programperioden.

Marknadsandel

Kollektivtrafiken ska stå för 25 procent av alla motoriserade resor.

Antal resor

Antalet resor med kollektivtrafiken ska öka till 40 miljoner 2040.

Kundnöjdhet

Resenärernas upplevelse av kollektivtrafiken ska vara positiv och stabilt hög. Det gäller hela resan – från planering till genomförande. Till 2040 ska 70 procent av resenärerna vara nöjda eller mycket nöjda.

Tillgänglighet för resenärer med funktionsnedsättning

Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för fler, oavsett funktionsförmåga. Det innebär att fordon, information och viktiga bytespunkter ska vara anpassade. Även strategiskt belägna hållplatser ska anpassas för god tillgänglighet.

Miljö och hållbart samhälle

Kollektivtrafiken ska bidra till ett hållbart samhälle och till att klimatmålen uppnås – genom att minska utsläpp, främja fossilfri drift och stärka resurseffektivitet. All kollektivtrafik drivs med förnybara drivmedel.

Kollektivtrafikens uppdrag

Kollektivtrafiken ska ge goda möjligheter att ta sig till arbete och utbildning men också vård, service och fritidsaktiviteter. Kollektivtrafiken spelar också en viktig roll för att länet ska nå klimatmålen och för att skapa ett jämlikt samhälle där så många som möjligt kan resa hållbart.

Ibland är kollektivtrafik förstahandsvalet, ibland kompletterar det andra sätt att resa. Kollektivtrafik ska vara ett bra alternativ som passar vid olika tillfällen för olika individer.

Kollektivtrafiken ska bidra till att:

- fler kan resa till arbete, skola, vård, service och fritidsaktiviteter
- invånare når fler arbetsplatser inom rimligt tid.
- arbetsgivare kan rekrytera kompetens från ett större område
- Klimat och miljöpåverkan minskar genom färre bilresor
- personer med funktionsnedsättning får god tillgänglighet till kollektivtrafiken
- det finns prisvärda och jämlika möjligheter att resa

Kollektivtrafik som innebär resor i vardagen – till exempel arbetspendling – kallas för regional kollektivtrafik enligt lagen. Den omfattar både resor inom länet och till angränsande län.

Kollektivtrafikutbud för vardagsresor

För att människor ska välja kollektivtrafiken som ett alternativ i sin vardag krävs:

- tillräckligt många avgångar för att passa vardagliga behov
- hållplatser på relevanta platser
- biljettpriser, biljettutbud och betalningsmöjligheter som är enkla att förstå och använda
- fordon som är bekväma och anpassade för dagligt resande

De flesta vardagsresor är kortare än tio mil och tar under en timme. Resandet varierar över dagen, med flest resor under morgon och sen eftermiddag. Kollektivtrafiken ska vara anpassad efter detta.

Samhällsförändringar som påverkar behovet

Samhället förändras, och kollektivtrafiken behöver utvecklas i takt med människors behov.

Några trender som påverkar hur kollektivtrafiken bör planeras:

- Klimatförändringar gör att transportsektorn behöver minska sina utsläpp
- Fler bor i städer, vilket ökar behovet av tät kollektivtrafik i vissa stråk
- Digitala tjänster gör det lättare att arbeta eller studera under resan
- Fler unga väntar med att ta körkort
- Vården specialiseras, vilket kräver fler resor mellan orter
- Fler studerar på annan ort, vilket skapar nya resmönster
- Fler vill bo på landsbygden, men kollektivtrafiken där är ofta begränsad
- Fler har möjlighet till distansarbete

För att möta dessa behov behövs både fasta linjer och flexibla lösningar. En möjlighet är anropsstyrd kollektivtrafik, som körs efter behov i områden där resandet är mer utspritt.

Positionspapper för kollektivtrafik

Positionspapper för kollektivtrafik är framtaget på uppdrag av Regionsamverkan i Sydsverige (RSS) och beskriver en målsättning med starkt reducerade restider företrädesvis med tågssystem som en målbild för år 2040.

I målbilden beskrivs effektiva resmöjligheter tidsmässigt mellan tillväxtmotorerna i de sex sydsvenska regionerna, Jönköpings län, Kalmar län, Kronobergs län, Hallands län, Skåne län och Blekinge län.

Bild från positionspapper RSS infogas här.

Funktionella områden och regional utveckling

Människors vardag formas inte av kommun- eller regiongränser, utan av var de arbetar, studerar och har sitt sociala liv. Därför behöver kollektivtrafiken fungera i så kallade funktionella områden – där människor rör sig dagligen, oavsett administrativa gränser.

I dessa områden är det särskilt viktigt att:

- information om kollektivtrafik från olika huvudmän visas samlat
- resenärer kan se och jämföra hela utbudet
- kollektivtrafik planeras utifrån verkliga behov

Det är också viktigt att Region Jönköpings län via Jönköpings Länstrafik samarbetar med andra kollektivtrafikmyndigheter för att:

- samordna tidtabeller och trafikupplägg
- förenkla biljettutbud och betalningsmöjligheter
- skapa bra kollektivtrafik till större städer i andra regioner

Bild över funktionella geografier från dokumentet "Geografin spelar roll" infogas här.

FN-konventioner

Kollektivtrafiken ska utformas i linje med:

- FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
- FN:s barnkonvention

Det innebär att särskild hänsyn tas till barn och unga samt till personer funktionsnedsättning – i både planering och genomförande.

Tre olika perspektiv på kollektivtrafiken

Enligt Positionspapper för kollektivtrafik inom Regionsamverkan Sydsverige kan kollektivtrafiken utvecklas utifrån tre perspektiv:

- resenärens
- trafikeringens
- samhällets

Resenärens perspektiv

Utveckling av kollektivtrafiken och pålitliga resor i hela Jönköpings län

För att skapa nya resvanor och uppmuntra till förändrade beteenden behövs insatser som riktas både till invånare och arbetsgivare. Det är avgörande för att nå målet om ökat resande fram till 2040.

Trygghet är en nyckelfråga – både före, under och efter resan. Kvinnor, unga vuxna, storstadsbor och barn känner sig ofta mindre trygga i kollektivtrafiken. Otrygghet kan göra att man avstår från att resa kollektivt. Otryggheten kan handla om allt från miljön vid hållplatser och stationer till upplevelsen ombord på fordonen. Det gäller också hur förare kör och bemöter resenärerna – både säkerheten i trafiken och förmågan att skapa en trygg stämning är viktiga. Pålitlighet är viktigt för att skapa trygghet i kollektivtrafiken.

Följande områden är särskilt viktiga:

- Hög kundnöjdhet, som vi följer upp genom regelbundna kundundersökningar.
- God tillgänglighet, smidiga bytespunkter, pendlarparkeringar och bra information för att underlätta resandet.
- Snabba och bekväma resor, med täta avgångar och korta restider i de viktigaste stråken – både inom länet och till angränsande län.
- Sömlöst resande över gränser, där trafik mellan kommuner och till andra län planeras lika noggrant som inom det egna länet.

Planerade åtgärder under programperioden

- Se över linjesträckningar för att korta restiderna och öka antalet avgångar i de viktigaste stråken.
- Anpassa tidtabeller efter stora arbetsplatsers arbetstider.
- Undersöka var pendlarparkeringar för bil, cykel och andra färdmedel bör byggas.
- Ta kontakt med stora arbetsgivare för att uppmuntra dem att erbjuda subventionerade periodkort till sina anställda.
- Utveckla beteendepåverkande insatser som vänder sig till allmänheten.
- Skapa bättre dialog med resenärer, bland annat via sociala medier.
- Initiera och medverka i trygghetsskapande åtgärder i kollektivtrafikens miljöer, i nära samverkan med kommunerna.
- Utveckla dialogen med barn och unga och genomföra barnkonsekvensbedömningar tillsammans med trafikföretag och kommuner.
- Utbilda all personal inom Jönköpings Länstrafik i FN:s barnkonvention och uppmuntra trafikföretagen att göra detsamma, för att säkerställa ett bra bemötande av barn och unga.

Samhällets perspektiv

Välfungerande kollektivtrafik är en av förutsättningarna för jämlik tillgång till arbete, utbildning, fritid och kultur för alla invånare. Kollektivtrafiken kan utjämna skillnader i inkomst, bakgrund och boendeort. När invånare kan välja att bo där de önskar och ta arbete där de önskar ökar länets attraktivitet. Arbetsmarknadsregionerna utvidgas och möjligheterna till kompetensförsörjning och kompetensutveckling stärks för både arbetsgivare och arbetstagare.

Utvecklingen och planeringen av kollektivtrafiken i Jönköpings län behöver ske i nära dialog och samverkan med både privat och offentlig sektor. Kollektivtrafikens nuvarande och kommande utformning är en viktig del av samhällsplaneringen både på lokal, regional och nationell nivå. Här finns möjlighet att samplanera kollektivtrafiken tillsammans med utvecklingen av ny bebyggelse, infrastruktur, publika och offentliga verksamheter men även tillgång till naturen. Planeringen måste utgå från människors faktiska resebehov och uppmuntra till förändrade resvanor.

På samma sätt är det nödvändigt med en välutvecklad infrastruktur för persontrafik av flera slag. Tåg, buss och bil kompletterar varandra och kollektivtrafiken ska erbjuda ett attraktivt alternativ för invånarna.

Infoga bild ”agenda 2030 mål 11”.

Kollektivtrafik för tillväxt, välfärd och ett sammanhållet samhälle

God tillgång till kollektivtrafik är avgörande för att stärka tillväxten och öka välfärden i länet. Den spelar en viktig roll för att vidga arbetsmarknadsregionerna, bredda möjligheterna på arbetsmarknaden och säkra kompetensförsörjningen – både inom näringslivet och i den offentliga sektorn. Därför är arbetsgivare en viktig part i arbetet med att utveckla kollektivtrafiken.

För många, särskilt yngre, styrs valet av bostadsort av andra faktorer än arbetsplatsens läge. Det gör fungerande arbetspendling avgörande. Kollektivtrafikens framtida sträckningar måste ta hänsyn till hur människor faktiskt reser i dag och hur resmönstren väntas utvecklas framöver. Om företagen ska klara sin kompetensförsörjning och länet behålla sin konkurrenskraft, behöver kollektivtrafiken vara ett tillgängligt och attraktivt alternativ.

Samhällsplanering och kollektivtrafik i samspel

Hur vi planerar våra samhällen påverkar kollektivtrafikens möjligheter att fungera väl. Ett hållbart transportsystem kräver att kollektivtrafiken ses som en del av samhällsstrukturen – något som påverkar var människor bosätter sig och hur de tar sig till arbete och studier.

För att kollektivtrafiken ska upplevas som ett attraktivt alternativ måste hela resan fungera – från bostaden till hållplatsen och vidare till målet. En genomtänkt bebyggelseplanering med korta avstånd till kollektivtrafikens huvudstråk är nyckeln till effektivt resursutnyttjande och högre kvalitet i kollektivtrafiken.

Trots att många i Jönköpings län bor på landsbygd eller i mindre orter, har länet en relativt samlad struktur. Det skapar goda möjligheter att erbjuda kollektivtrafik i flera starka stråk.

Regional och kommunal planering – gemensamt ansvar

Kollektivtrafiken ska vara en integrerad del av samhällsplaneringen, både på kommunal och regional nivå. I kommunernas översiktsplaner och i den regionala utvecklingsstrategin ska

kollektivtrafiken ha en tydlig roll. Kollektivtrafiken bör samplaneras med lokalisering av publika verksamheter som till exempel köpcentrum och idrottsanläggningar.

Samtidigt har vissa mindre orter utanför huvudstråken minskande befolkning, vilket kan göra det svårt att erbjuda frekvent trafik.

Bilen kommer även framöver att vara en del av ett effektivt transportsystem. Därför behöver fler pendlarparkeringar etableras i anslutning till kollektivtrafikens huvudstråk vid strategiska bytespunkter.

Infrastrukturens betydelse och tydliga roller

För att kollektivtrafiken ska fungera krävs rätt infrastruktur. Det gäller både buss och tåg. Region Jönköpings län utformar den regionala infrastrukturen tillsammans med Trafikverket, där prioriteringar fastställs i den regionala transportplanen.

Region Jönköpings län behöver ta en aktiv ledarroll i att samordna kollektivtrafik och infrastruktur. Tydliga stråk gör det lättare att prioritera rätt satsningar. De regionala målpunkterna som exempelvis tåg- och busstationer, arbetsplatsområden, högskolor, gymnasieskolor, sjukhus, kulturutbud och stora köpcentrum ska planeras med fokus på bra tillgång till kollektivtrafik och enkla byten mellan gång, cykel och kollektivtrafik.

Strategiska ställningstaganden för långsiktig trafikering

Under programperioden kommer Jönköpings länstrafik fortsätta arbetet med att ta fram strategiska ställningstaganden för långsiktig trafikering. En utveckling av planeringsprinciperna ovan innebär att stråkens dragning, bytespunkter i stråken och ambitionsnivå för trafikeringen tydliggörs.

De strategiska ställningstagandena omsätts till prioritering av infrastruktursatsningar i länet, både kollektivtrafikåtgärder och järnvägssatsningar, vilka finansieras i regional transportinfrastrukturplan.

Jönköpings länstrafik kommer i samverkan med länets kommuner arbetet med att peka ut nya strategiska bytespunkter. Även tillgänglighetsanpassningen av både nya och befintliga bytespunkter. Detta för att fler ska kunna nå viktiga målpunkter i länet. Utpekanden görs för att kunna erbjuda attraktiv kollektivtrafik, med konkurrenskraftiga restidskvot i de starka stråken. Även för att bättre svara mot behov av mobilitet i områden där underlaget för linjetrafik är svag. Detta arbete kan ske kombinerat med andra insatser, såsom närtrafik och anropsstyrd trafik.

Planerade åtgärder under programperioden

- Region Jönköpings län bör i större utsträckning beakta kollektivtrafikens behov vid framtagandet av den regionala transportplanen.
- Region Jönköpings län bör prioritera fysiska åtgärder som gör det enkelt och bekvämt för resenärer att nå regionala verksamheter med kollektivtrafik.
- Trafikverket föreslås prioritera kollektivtrafik i sin planering, i linje med de regionala strategierna.
- Trafikverket och kommunerna föreslås samarbeta med Jönköpings Länstrafik för att förbättra kollektivtrafikens framkomlighet på väg och järnväg.
- Kommunerna bör ta hänsyn till kollektivtrafikens behov i den fysiska planeringen.

- Kommunerna föreslås bidra ekonomiskt till utveckling och underhåll av hållplatser, bytespunkter och terminaler – och placera dem där kollektivtrafiken får bästa möjliga förutsättningar.
- Kommunerna föreslås utforma trafik- och parkeringsplaner som stödjer kollektivtrafiken.
- Länstrafiken tar fram stråkb beskrivning som beskriver syftet med stråket, de ingående bytespunkterna samt planerad trafikering.
- Länstrafiken tar fram prioriteringar av tillgänglighetsanpassade bytespunkter, utefter stråk

Här infogas uppdaterad stråkkarta från nu gällande program (modifierad).

Trafikeringens perspektiv

Principer för hur kollektivtrafiken planeras och körs

Kollektivtrafiken i länet bygger på ett system med olika nivåer som hänger ihop och stödjer varandra. Målet är att skapa ett sömlöst resande där alla delar av resan fungerar – ett så kallat ”hela resan-perspektiv”.

För att utnyttja kollektivtrafikens styrkor på bästa sätt, koncentreras insatserna till ett antal utvalda stråk där det finns hög efterfrågan. Med ett stort utbud och hög tillgänglighet. Genom att prioritera resurser till dessa stråk kan många invånare få tillgång till god kollektivtrafik – vilket bidrar till ett mer hållbart samhälle. Dessa stråk trafikeras av tåg, buss eller en kombination av båda. Finns det järnväg med tillräcklig kapacitet är det tågtrafik som prioriteras.

Samtidigt finns en ambition att erbjuda kollektivtrafik även i landsbygdsområden. Här kan lösningar som anropsstyrd trafik vara aktuella. Ett långsiktigt och strategiskt arbete krävs för att nå framgång även på dessa platser.

Det finns en samsyn mellan kommunerna och Region Jönköpings län om att kollektivtrafiken i de starka stråken ska präglas av hög turtäthet, korta restider och goda förbindelser över länsgränserna.

Kort restid är en avgörande faktor för att fler ska vilja pendla och välja kollektivtrafiken framför bilen. För vissa branscher – särskilt inom industrin och vården – är det dessutom nödvändigt att tidtabellerna anpassas till skift- och arbetstider för att kollektivtrafiken ska vara ett reellt alternativ.

De regionala busslinjerna som ingår i stomlinjenätet ska inspireras av tågtrafikens principer: snabba, täta avgångar och hållplatser på strategiska platser med hög standard.

För att regional busstrafik ska fungera effektivt krävs också att den prioriteras i tätorter och att det finns välplanerade bytespunkter. Det kan ibland uppstå en intressekonflikt mellan snabbhet för långresenärer och service för mindre orter. Då måste en rimlig avvägning göras, så att fler får tillgång till kollektivtrafik utan att resorna tar för lång tid.

Att skapa välplacerade bytespunkter med god standard kan vara en lösning för att människor på landsbygden ska ha god tillgång till kollektivtrafik, i enlighet med de mål som finns i den Regionala utvecklingsstrategin.

Fem nivåer i kollektivtrafiken

Kollektivtrafiken är uppdelad i olika nivåer beroende på syfte och geografi.

Nivå 1: Storregionala stråk

Här går trafiken över länsgränser och förbinder länet med södra och västra stambanorna. Stråken trafikeras huvudsakligen med tåg och kompletteras med buss där det behövs. Kvaliteten ska vara hög med täta avgångar. Målet är att ge samma standard till angränsande målpunkter som inom det egna länet.

Nivå 2: Regionala stråk

Dessa stråk binder samman större orter inom länet. Regionbussar kompletterar tågen där järnväg saknas. Fokus ligger på snabbhet och effektivitet. Stationer och hållplatser är strategiskt valda. Bytespunkter och pendlingsparkeringar är viktiga för att underlätta resandet.

Nivå 3: Lågfrekvent regionbusstrafik

Denna typ av trafik kännetecknas av att det körs relativt få turer som i stor uträkning är anpassad efter att erbjuda pendlingsmöjligheter till och från skolor.

Nivå 4: Stadstrafik

I Jönköping är stadstrafiken tät, tillgänglig och en nyckel till att klara befolkningstillväxten. Den behöver fortsatt utvecklas i nära samarbete med kommunen, särskilt vad gäller infrastruktur. Även andra kommuner efterfrågar stöd i att utveckla egen tätortstrafik, till exempel i Nässjö, Värnamo och Tranås.

Nivå 5: Närtrafik och anropsstyrd trafik

Närtrafiken ger tillgång till grundläggande service genom resor till och från närmaste större ort. Närtrafiken har i nuläget egna villkor som gör att den inte betraktas som allmän kollektivtrafik. Länstrafiken ser över möjligheterna att skapa anropsstyrd trafik som komplement där linjelagd trafik är gles eller saknas. Anropsstyrd trafik räknas som allmän kollektivtrafik, det vill säga öppen för allmänheten, och ska beställas i förväg.

Turutbud och avgångar

Hur många turer som erbjuds i kollektivtrafiken beror på flera faktorer – framför allt ortens storlek, viktiga resmål och hur många som faktiskt reser, oavsett färdstätt. Det är inte bara dagens kollektivtrafikresande som avgör, utan även det totala pendlingsunderlaget och förväntad efterfrågan.

När vi planerar för framtidens utbud är restiden en viktig faktor, eftersom den påverkar hur villiga människor är att pendla. Undersökningar visar att viljan att pendla minskar kraftigt om restiden överstiger 45–60 minuter, beroende på avståndet.

Hänsyn behöver tas till resandeunderlag för de fall reserelationen ligger mellan två angränsande kommunhuvudorter. I dessa fall är målsättningen 12-16 dubbelturer.

Relation	Turutbud/vardag
Kommunhuvudort – angränsande kommunhuvudort med längst 60 minuters kollektivtrafikpendling	24 dubbelturer
Kommunhuvudort-regionhuvudort alternativt angränsande högskoleort eller regionhuvudort	12-16 dubbelturer

Kommunhuvudort-angränsande ort med mer än 2500 invånare alternativt funktionellt område	24 dubbelturer
Kommunhuvudort-angränsande ort med 1000-2500 invånare	12-16 dubbelturer

I Jönköpings stadstrafik erbjuds ett varierat, men generellt högt antal avgångar. För stadstrafiken i övriga kommuner beslutas turtätheten separat, utifrån lokala behov och förutsättningar.

Kollektivtrafiken ska i första hand vara som mest tillgänglig under tider då flest reser – framför allt vid arbetspendling och skolstart. Det är dessa tidslägen som fortsatt ska prioriteras.

Samtidigt finns efterfrågan på kvälls- och helgtrafik inom regiontrafiken. Det är viktigt för att invånarna ska kunna ta del av nöjesliv, kultur och andra aktiviteter i större städer i närheten, även utanför traditionella arbetstider.

Många av länets mindre tätorter med färre än 1 000 invånare ligger längs de stråk som pekas ut som prioriterade. För dem som inte bor längs dessa stråk kan den anropsstyrda trafiken komma att utvecklas under programperioden, så att även dessa orter får viss tillgång till kollektivtrafik.

Restider och restidskvoter

Kollektivtrafiken planeras utifrån följande riktvärden för restid:

- Till regioncentrum (Jönköping): Målet är att resan från kommunhuvudort ska ta högst 60 minuter. För att nå det målet kan snabb- eller direkttrafik utan byten eller mellanliggande stopp behöva införas. Samtidigt finns det relationer där dagens infrastruktur eller lagar, till exempel hastighetsbegränsningar, gör det omöjligt att nå Jönköping på under en timme.
- Mellan angränsande kommuncentra: Här bör restiden inte överstiga 45 minuter.
- Restidskvoter för 2040: Förhållandet mellan restiden med kollektivtrafik och bil ska ha följande mål:
 - Tåg: 0,8 (tågresan bör ta 80 procent av bilens restid)
 - Regionbuss: 1,3
 - Direkt-/expressbuss: 1,2

För att göra restiden mer värdefull för resenären, ska kollektivtrafiken göra det möjligt för aktiviteter under resan – till exempel arbete, läsning eller vila.

För att uppnå kortare restider är det nödvändigt att justera hur linjerna dras. Det innebär att linjer blir rakare och snabbare. I samband med detta behöver fler pendlarparkeringar anläggas, både för bil och cykel, så att resenärer enkelt kan ta sig till kollektivtrafikens huvudstråk.

Bytespunkter, hållplatser och stationer

En bytespunkt är en plats där resenärer enkelt ska kunna byta mellan olika trafikslag – till exempel mellan buss, tåg, bil eller cykel. Idag ansvarar kommunerna och Trafikverket för att bygga, underhålla och finansiera dessa platser. En särskild handbok har tagits fram för att stödja arbetet med utformning av bytespunkter.

För att resan ska upplevas smidig behöver stationer, terminaler och bytespunkter vara:

- lättillgängliga och säkra

- utformade så att byten sker enkelt och snabbt
- tillgänglighetsanpassade
- väl underhållna och förutsägbara i sin funktion

Även på landsbygden, där befolkningen är glesare, kan attraktiva bytespunkter med hög standard spela en viktig roll. De gör det möjligt för boende i dessa områden att ansluta till de större kollektivtrafikstråken och resa vidare på ett smidigt sätt.

För många som bor på landsbygden är bilen och andra fordon en nödvändig del av vardagen. Därför är det viktigt att kollektivtrafiken går att kombinera med andra transportsätt. Pendlarparkeringar vid bytespunkter är ett konkret exempel på detta.

Cykeln spelar också en viktig roll i ett ”hela resan-perspektiv”. Genom att satsa på cykelvänlig infrastruktur i och runt kollektivtrafikanläggningar kan fler välja att kombinera cykel och kollektivtrafik. Möjligheten att ta med cykel utan kostnad på tåg och regionbussar har redan lett till att fler gör kombinationsresor.

Alla typer av kollektivtrafik – oavsett om den är kommersiell eller upphandlad – ska ha tillgång till bytespunkter på lika villkor. Om kapaciteten är begränsad, ska principerna för platsfördelning vara tydliga, förutsägbara och fastställda i förväg.

Resenärer ska enkelt kunna ta reda på vilka tillgängliga stationer och hållplatser som finns, bland annat via Jönköpings Länstrafiks webbplats och app.

Särskilda persontransporter – färdtjänst, riksfärdtjänst, sjukresor och närtrafik

Särskilda persontransporter innefattar färdtjänst, riksfärdtjänst, sjukresor och närtrafik. Genom förbättrad tillgänglighet kan fler med funktionsnedsättning resa med den allmänna kollektivtrafiken. Det arbetet ska fortsätta, med målet att minska behovet av särskilda persontransporter. Färdtjänstberättigade har rätt till obegränsat antal resor inom länet och i vissa fall även till angränsande län. Resor utanför länet kräver riksfärdtjänst.

Allt fler äldre förväntas fortsätta vara aktiva resenärer. Det innebär att färdtjänstresorna per person kan komma att öka med ökade kostnader som följd. Därför är det ännu viktigare att kollektivtrafiken görs tillgänglig för fler.

Samordning med kommunalt upphandlad trafik

Kommunerna uppmuntras att samordna skolskjuts med linjelagd trafiken. Det sker redan i stor utsträckning för gymnasieelever. Yngre elever reser oftare med kommunens egen upphandlade trafik. Bättre samordning gör att linjetrafik kan behållas i områden som annars riskerar att stå utan kollektivtrafik. Samtidigt används resurserna mer effektiv och parallellgående trafik kan undvikas.

Strategier och framgångsfaktorer

För att nå målen till år 2040 krävs en kombination av tydlig riktning, planering och samverkan. Region Jönköpings län arbetar långsiktigt med att utveckla kollektivtrafiken – med fokus på resenären, kollektivtrafikens funktion och hela samhällets nytta.

Strategierna är uppdelade efter de fem målområdena i programmet.

Strategier för ökad marknadsandel

För att kollektivtrafiken ska bli ett attraktivt val för fler behöver den vara synlig, pålitlig och användbar i vardagen. Insatserna ska öka kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna.

- Utveckla huvudstråk med tät kollektivtrafik och korta restider
- Skapa goda förutsättningar för resor genom smidiga byten och hög kvalitet
- Samarbeta med kommuner för att förbättra tillgängligheten till hållplatser
- Synliggöra kollektivtrafiken som ett alternativ till bilen

Strategier för att nå resandemålen

Fler resor kräver både bättre tillgång till kollektivtrafik och ett utbud som passar olika behov. Utbudet ska spegla var och när människor reser – och göra det enkelt att välja kollektivt resande.

- Erbjuder fler avgångar, särskilt i vardaglig pendling
- Förbättra punktlighet i högttrafik
- Införa flexibla, anropsstyrda lösningar i landsbygd där det är lämpligt
- Samverka med kommuner, arbetsgivare och skolor för att öka resandet

Strategier för bättre kundnöjdhet

En positiv reseupplevelse är avgörande för att behålla och attrahera fler resenärer. Därför behövs insatser som skapar trygghet, tillit och tydlig information.

- Utveckla digitala tjänster och realtidsinformation
- Göra biljettsystem enkla och lättförståeliga
- Arbeta med bemötande och återkoppling från resenärer

Strategier för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Fler ska kunna använda kollektivtrafiken på lika villkor. Det kräver fysiskt tillgängliga miljöer, tydlig information och lösningar som ger trygghet och självständighet.

- Tillgänglighetsanpassa hållplatser, fordon och information
- Samverka med intresseorganisationer
- Säkerställa ledsagning, röststyrd och visuell vägledning
- Integrera färdtjänst och riksfärdtjänst i helheten

Arbetet utgår från kollektivtrafiklagen (2010:1065), diskrimineringslagstiftningen och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Strategier för miljö och hållbart samhälle

Kollektivtrafiken ska vara en del av omställningen till ett fossilfritt samhälle. Det kräver satsningar på hållbara drivmedel, energieffektivitet och minskat bilberoende.

- Ställa krav på fossilfri drift vid upphandling
- Samordna kollektivtrafik med samhällsplanering
- Arbeta för att minska bilberoendet i hela länet
- Främja energieffektivitet och cirkulära resurser

Framgångsfaktorer för att lyckas

För att strategierna ska få effekt krävs att vissa grundläggande faktorer finns på plats. Dessa är avgörande för att kollektivtrafiken ska kunna utvecklas i takt med målen:

- Tydlig politisk riktning och långsiktighet. Beslut som håller över tid – även vid tider av kärvande ekonomi – är avgörande.
- Samsyn mellan region och kommuner. Kollektivtrafiken måste planeras tillsammans med bostäder, service och arbetsplatser.
- Samarbete med trafikföretag och andra regioner. Effektiv kollektivtrafik kräver gemensam planering – även över länsgränser.
- Resurser för genomförande och uppföljning. Strategier kräver både finansiering och organisatorisk kapacitet.
- Resenärsförståelse och kundinflytande. Kollektivtrafik ska utgå från människors behov.

Kollektivtrafikutbud och trafikplikt

Kollektivtrafiken i Jönköpings län omfattar både upphandlad kollektivtrafik (med allmän trafikplikt) och kommersiell kollektivtrafik. Tillsammans ska dessa trafikslag bidra till att målen i trafikförsörjningsprogrammet uppnås.

Programmet bygger på ett helhetsperspektiv där resenären står i centrum – oavsett vem som kör trafiken.

Allmän trafikplikt – länets grundläggande kollektivtrafik

Region Jönköpings län har beslutat om allmän trafikplikt för viss kollektivtrafik. Det innebär att regionen tar ansvar för att erbjuda kollektivtrafik i de delar av länet där det annars inte skulle ske i tillräcklig omfattning.

Allmän trafikplikt omfattar linjelagd buss- och tågtrafik i länet.

Region Jönköpings län planerar och upphandlar kollektivtrafiken, ställer krav på tillgänglighet, punktlighet och miljö samt säkerställer att kollektivtrafiken är ekonomiskt försvarbar.

Kommersiell kollektivtrafik – en viktig del av helheten

Kommersiell kollektivtrafik – det vill säga kollektivtrafik som drivs utan offentlig upphandling – är viktig för att öka utbudet. Det gäller främst:

- Regional busstrafik mellan större orter
- Tågtrafik som drivs i egen regi av bolag
- Fjärrtrafik och långväga linjer

Region Jönköpings län samverkar med kommersiella aktörer för att:

- Undvika parallellgående trafik
- Säkerställa god hållplatsstruktur
- Underlätta biljettsamverkan och information till resenärer

Färdtjänst och riksfärdtjänst

Region Jönköpings län ansvarar för att erbjuda särskilda persontransporter för personer som inte kan använda kollektivtrafiken. Det gäller:

- Färdtjänst inom kommunen eller länet
- Riksfärdtjänst vid längre resor över länsgränserna

Resorna sker enligt lag (1997:735 och 1997:736) och prissättning styrs av särskilda taxor. Region Jönköpings län ser färdtjänst och riksfärdtjänst som en del av helheten – inte som ett separat system.

Syftet är att erbjuda jämlika resmöjligheter för alla invånare och att skapa god samordning mellan särskilda persontransporter och kollektivtrafik.

Roller och ansvar

För att kollektivtrafiken ska fungera väl krävs tydliga roller och ansvar. Region Jönköpings län har det samordnande ansvaret som regional kollektivtrafikmyndighet (RKM), men många aktörer påverkar hur kollektivtrafiken planeras, finansieras och upplevs.

Region Jönköpings län – huvudansvarig

Regionen är ansvarig för att:

- Ta fram och besluta om trafikförsörjningsprogram
- Besluta om allmän trafikplikt
- Planera, upphandla och följa upp kollektivtrafik
- Samverka med kommuner, trafikföretag och andra myndigheter
- Kommunicera med resenärer och invånare

Regionen har även ansvar för färdtjänst, riksfärdtjänst och sjukresor i alla länets kommuner.

Kommunernas roll

Kommunerna har en viktig roll i att skapa förutsättningar för kollektivtrafiken. De ansvarar för:

- Fysisk samhällsplanering – till exempel var hållplatser kan placeras
- Gator, gångvägar och cykelvägar
- Trygghet, belysning och väderskydd vid hållplatser
- Beslut om skolskjuts och lokal samverkan
- Markfrågor och bygglov för kollektivtrafikanläggningar

Kommunerna är också viktiga parter i planering och uppföljning.

Trafikföretagens ansvar

Trafikföretagen ansvarar för:

- Att leverera kollektivtrafik enligt avtal
- Punktlighet, säkerhet och service
- Rapportering till Region Jönköpings län
- Bemötande och information till resenärer

Företagen är en del av länets kollektivtrafiksystem – och kan bidra med innovation, utveckling och lösningsförslag.

Samverkan med andra aktörer

Region Jönköpings län samarbetar också med:

- Trafikverket – om vägar, järnvägar och infrastrukturinvesteringar
- Länsstyrelsen – i frågor om miljö, tillgänglighet och regional utveckling
- Grannregioner – för samordnad kollektivtrafik och biljettsystem

- Intresseorganisationer och resenärsföreträdare – särskilt kring tillgänglighet och brukarperspektiv

Genomförande och uppföljning

För att målen i trafikförsörjningsprogrammet ska uppnås krävs både långsiktig planering och löpande genomförande. Det handlar om att omsätta strategier till faktiska trafiklösningar, investeringar och samarbeten – och att följa upp resultaten på ett transparent sätt.

Genomförande och styrning

Genomförandet av programmet sker i flera steg:

- I strategiska dokument förtydliga önskad långsiktig trafikering, stråkbeskrivningar samt beskrivning av hur strategiska och tillgängliga bytespunkter ska möta resenärens behov.
- Investeringar i infrastruktur och fordon. Investeringar riktas mot exempelvis bytespunkter, tillgängliga hållplatser, informationssystem och fossilfria drivmedel.
- Planering av kollektivtrafik. Region Jönköpings län tar fram åtgärdsförslag som konkretiserar strategierna i programmet.
- Upphandling och avtal. Trafikupphandlingar utformas för att möta målen i programmet. Krav på turutbud, fordon, kvalitet och miljö ingår i avtalen.
- Samverkan och koordinering. Genom samarbete med kommuner, Trafikverket och andra berörda myndigheter, trafikföretag och angränsande regioner förankras beslut och prioriteringar.

Ekonomi och resurser

Genomförandet förutsätter tillräckliga och ökade resurser över tid. Kollektivtrafiken finansieras genom en kombination av biljettintäkter och regionala medel. För varje trafikslag görs bedömningar av kostnadseffektivitet, samhällsnytta och tillgänglighet.

Beslut om utökningar eller förändringar av trafikutbudet görs politiskt, utifrån ekonomiska förutsättningar och resenärsbehov.

Uppföljning och nyckeltal

Region Jönköpings län följer upp programmet genom:

- Resultat mot målen 2040. Nyckeltal kopplade till programmålen (resande, marknadsandel, tillgänglighet, miljö och kundnöjdhet) följs upp och redovisas löpande.
- Årlig uppföljningsrapport.
- Utvärdering och revidering. Programmet revideras minst vart fjärde år eller vid större förändringar i omvärlden.

Samråd och delaktighet

Trafikförsörjningsprogrammet har tagits fram i dialog med länets kommuner, trafikföretag, myndigheter och invånare. Syftet har varit att förankra programmets innehåll i verkliga behov – och att skapa gemensamma förutsättningar för genomförande.

Genomförda samrådsinsatser

Arbetet med programmet har inkluderat:

- Dialogmöten med kommuner. Samtliga 13 kommuner har bjudits in till tematiska träffar där kollektivtrafikbehov, prioriteringar och samhällsplanering diskuterats.
- Samarbete med trafikföretag.
- Samråd har genomförts med intresseorganisationer, ungdomsråd och företrädare för personer med funktionsnedsättning.
- Resenärsperspektiv. Synpunkter har samlats in genom enkäter, analyser av kunddata och kontakt med resenärsorganisationer.
- Myndighetssamverkan. Trafikverket, Länsstyrelsen, angränsande regioner och SKR har bjudits in att lämna synpunkter.

Synpunkter och påverkan

Synpunkter från samråden har påverkat flera delar av programmet, till exempel:

- Behov av bättre kollektivtrafik på landsbygden
- Vikten av trygghet vid hållplatser
- Önskemål om tätare kollektivtrafik i vissa stråk
- Vikten av tillgänglighetsanpassning

Fortsatt delaktighet

Region Jönköpings län fortsätter samverka med länets aktörer under programmets genomförande. Öppen dialog, årliga uppföljningar och återkommande dialogmöten är viktiga delar för att programmet ska vara levande och användbart.

Bilagor

Följande bilagor hör till trafikförsörjningsprogrammet. De ger fördjupad information som kompletterar programmets analyser, strategier och beslutsunderlag.

- *Bilaga 1 – Linjer och trafikplikt*
Beskrivning av den kollektivtrafik som omfattas av allmän trafikplikt i Jönköpings län, inklusive linjesträckningar och trafikupplägg.
- *Bilaga 2 – Resvaneundersökningar och statistik*
Sammanställning av data från resvaneundersökningar, biljettstatistik och trafikrapportering. Används som underlag för planering.
- *Bilaga 3 – Funktionella områden och regionala stråk*
Analys av arbetsmarknadsregioner och funktionella samband mellan orter, samt prioriterade kollektivtrafikstråk.
- *Bilaga 4 – Tillgänglighetsöversikt*
Kartläggning av tillgänglighet i kollektivtrafiken, inklusive hållplatser, terminaler och informationssystem.
- *Bilaga 5 – Miljö- och klimatpåverkan*
Underlag kring kollektivtrafikens roll i omställningen till ett fossilfritt transportsystem.
- *Bilaga 6 – Färdtjänst och riksfärdtjänst*
Beskrivning av färdtjänstsystemets utformning, målgrupper, prissättning och samverkan med kollektivtrafik.
- *Bilaga 7 – Trafikekonomiska förutsättningar*
Redovisning av ekonomiska ramar, kostnadsutveckling och beräknade investeringsbehov.
- *Bilaga 8 – Samrådsredovisning*
Dokumentation av samrådsprocessen: inbjudna aktörer, inkomna synpunkter och Region Jönköpings läns svar.

Bilagorna tillkommer efter remissomgången.

§ 66 Svar på remiss av Jönköpings läns regionala utvecklingsstrategi 2025-2035

Diarienummer KS25/244

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar kansli- och kommunikationschefens yttrande som sitt eget och översänder det till Region Jönköpings län.

Beskrivning av ärendet

Region Jönköpings län genomför en revidering av länets regionala utvecklingsstrategi 2020–2035. Revideringen utgår från den befintliga regionala utvecklingsstrategin. Denna kvalitetssäkras utifrån regionala förutsättningar, utifrån förändringar i uppdrag, utifrån den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet, utifrån europeiska och internationella mål samt större omvärldsförändringar. Innehållet har arbetats fram utifrån olika typer av kunskapsunderlag och genom dialogmöten med kommuner, statliga myndigheter, företagsfrämjande systemet samt representanter från näringsliv, civilsamhälle och akademi. Region Jönköpings län har i samverkan med länets kommuner genomfört en dialog i varje kommun med fokus på vår plats och vår framtid. I övrigt har befintliga nätverk och forum använts för dialog kring innehållet i den regionala utvecklingsstrategin.

Nu har Habo kommun inbjudits att yttra sig över förslag till Jönköpings läns regionala utvecklingsstrategi 2025–2035. Kansli- och kommunikationschef Frida Wahlund har tillsammans med kommundirektörens ledningsgrupp, miljö- och hållbarhetsstrateg, plan- och exploateringschef samt näringslivsansvarig tagit fram ett förslag till yttrande.

Svar på remiss: Jönköpings län regionala utvecklingsstrategi 2025–2035

Habo kommun har inbjudits att yttra sig över förslag till Jönköpings läns regionala utvecklingsstrategi 2025–2035. Regionen har framförallt efterfrågat svar på tre frågor, vilka besvaras i tur och ordning nedan.

1. Vad är er samlade uppfattning om strategins relevans i förhållande till samhällsutvecklingen i länet och omvärlden?

Habo kommun anser att dokumentet är välskrivet och ger en bra och tydlig nulägesbild av länet. Det ger en god bild av var både möjligheter och utmaningar finns. Dock är det ibland svårt att urskilja om texten är en nulägesbeskrivning, en strategi eller en vision. De strategier som finns är inbakade i texten och svåra att urskilja. Exempelvis står det på sidan 12 att ”för att möta framtidens krav behöver länet stärka kompetensförsörjningen och öka andelen yrkesverksamma inom kunskapsintensiva sektorer”, vilket skulle kunna vara en strategi, men detta är sedan inte upptaget som ett utvecklingsmål under samma område.

På samma sida finns ett exempel på när det är oklart om texten är en nulägesbeskrivning eller en vision: *När invånarnas delaktighet och kreativitet, särskilt barn och ungas skaparförmåga, tas tillvara utvecklas morgondagens innovationer, tjänster och företag. Kreativa och kulturella branscher kännetecknas av skapande, design och innovation. Konstnärlig kreativitet kombineras med kommersiella och tekniska lösningar vilket är viktigt för både kulturens utveckling och ekonomisk tillväxt.* Den typen av mer visionslika inslag förekommer på fler ställen, bland annat också på sidan 15 om att säkerställa motståndskraft inför klimatförändringarna.

Det vi kan sakna är tillväxtperspektivet. Det finns till del, men det skulle kunna blir tydligare. Flera kommuner i länet brottas med vikande befolkningssiffror och det är en viktig aspekt som inte får tillräckligt med utrymme.

Det är också svårt att se hur dokumentet skulle kunna vara vägledande för oss

som kommun. Som det står i inledningen kan vi säkerligen kugga i vissa övergripande formuleringar i våra egna dokument, men det skulle behöva bli lite mer konkret för att fungera som en verklig vägvisare i vårt eget strategiska arbete framåt.

2. Varje område har fem utvecklingsmål som tillsammans pekar ut riktningen för utvecklingsarbetet till 2035. Fångar utvecklingsmålen de utmaningar och möjligheter som är centrala för gemensamma insatser för länets utveckling?

Frågorna som behandlas i utvecklingsmålen fångar mycket av det som är aktuellt just nu i Sverige men de är inte specifika för just Jönköpings län. Det kanske de heller inte behöver vara, men det är ett konstaterande. Om alla målen uppnås kommer länet oavsett vara en bättre plats. Möjligtvis är utvecklingsmålen för vida och ibland svåra att mäta eller på annat sätt uppskatta om en förflyttning gjorts i rätt riktning. Ett exempel är målet ”inkluderande mötesplatser och meningsfulla sammanhang stärker individen och sammanhållningen i länet”. Hur vet vi när målet är nått? Det finns en risk att de mål som satts upp är för övergripande för att kunna ge den kraftsamlande effekt som skulle behövas. Samtidigt förstår vi också att det är svårt för Regionen att vara allt för konkret eftersom varje kommun givetvis måste formulera sina egna mål, men likväl ska en regional utvecklingsstrategi innehålla långsiktiga prioriteringar.

På mer detaljnivå anser vi att de flesta målen under attraktivt län i sin nuvarande form helt kan strykas eftersom det arbetet antagligen redan pågår på del flesta håll i länet inom ramen för Agenda 2030. Ett medskick är att se över om inte hela målområdet *Ett attraktivt län* kan strykas. Det mesta i detta avsnitt återkommer i de andra områdena. Ska målen vara kvar anser vi att hållbara ekosystem och biologisk mångfald hör mer hemma under ett välmående län än under ett attraktivt län.

Målet *Ändamålsenlig och säker digital infrastruktur bidrar till ett jämlikt erbjudande av samhällstjänster utifrån användarens behov (Ett sammanlänkat län)* är väldigt likt målet *Välfärdstjänster är tillgängliga, begripliga och användbara för alla – med utgångspunkt i invånarnas behov (Ett välmående län)*. Det senare är dessutom ett lagkrav enligt lagen om tillgänglighet till digital offentlig service, och frågan är om strategin ska ta upp sådant vi redan är ålagda att göra enligt lag? Om det ska vara kvar skulle man kunna renodla det ena till att handla just om robust infrastruktur, och låta det andra målet få handla om jämlikhet istället för att blanda.

Vi saknar kopplingen till de funktionella sambanden som utretts tidigare av regionen. Ett mål är *gemensam förmåga att attrahera nyetableringar och direktinvesteringar*. Det är ett brett mål och skulle kunna bli mer konkret genom någon form av hänvisning till att länet ska arbeta mer utefter hur de funktionella sambanden ser ut.

Vi saknar också ett mål angående klimatpåverkan. Klimatpåverkan nämns i inledningen men det tas inte upp som en utmaning och heller inte som något mål. Med tanke på att vårt län har mycket kvar att göra på det området saknar vi att det inte finns något mål kring detta. Detta skulle man kunna få in under *Ett sammanlänkat län* där det i texten står att vi behöver säkerställa motståndskraft mot klimatförändringar. Det är också önskvärt med en större tydlighet där man skiljer på åtgärder för att minimera klimatförändringar och åtgärder för att begränsa effekterna av klimatförändringar. En detalj är att det på sidan 15 står jämställdhet när vi tror det är jämlikhet som menas.

Sammanfattningsvis

- önskar vi att det blir tydligare vad som är en nulägesbeskrivning och vad som är en vision
- efterlyser vi mer konkreta mål för att den regionala utvecklingsstrategin ska kunna ge bättre effekt
- föreslår vi en översyn av om vissa målområden kan slås ihop, alternativt renodlas.

3. Vi ser gärna att ni särskilt beskriver er organisations roll i genomförandet samt andra förutsättningar för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin.

Vi ser fram emot att utarbeta prioriteringar och insatser för att nå utvecklingsmålen i de nätverk och forum som kommunen deltar i, och hoppas att det då ska blir mer konkret hur vi ska kunna vägleda oss själva med hjälp av strategin. Vi ser också fram emot att i befintliga forum, tillsammans men under ledning av regionen, samordna insatser för att genomföra strategin. Återkommande uppföljningar och diskussioner i dessa forum om hur målen ska nås tror vi är nyckeln för att göra gemensamma förflyttningar i rätt riktning.

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2025-08-14

Diarienummer
KS25/244

Sida
4 (4)

Kommunledningsförvaltningen

Frida Wahlund
Kansli- och kommunikationschef

Beslutet skickas till
Region Jönköpings län

Möjlighet till yttrande - Jönköpings län regionala utvecklingsstrategi 2025-2035

Ni inbjuds härmed att yttra er över förslag till Jönköpings läns regionala utvecklingsstrategi 2025–2035.

Region Jönköpings län genomför en revidering av länets regionala utvecklingsstrategi 2020–2035. Revideringen utgår från den befintliga regionala utvecklingsstrategin. Denna kvalitetssäkras utifrån regionala förutsättningar, utifrån förändringar i uppdrag, utifrån den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet, utifrån europeiska och internationella mål samt större omvärldsförändringar. Innehållet har arbetats fram utifrån olika typer av kunskapsunderlag och genom dialogmöten med kommuner, statliga myndigheter, företagsfrämjande systemet samt representanter från näringsliv, civilsamhälle och akademi. Region Jönköpings län har i samverkan med länets kommuner genomfört en dialog i varje kommun med fokus på vår plats och vår framtid. I övrigt har befintliga nätverk och forum använts för dialog kring innehållet i den regionala utvecklingsstrategin. Den regionala utvecklingsstrategin bereds politiskt efter avslutad remissperiod.

Vad är en regional utvecklingsstrategi?

Enligt förordningen om regionalt utvecklingsarbete (2024:100) ska den som har ansvaret för det regionala utvecklingsarbetet utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling. Strategin ska bidra till sektorsövergripande samverkan mellan län och mellan aktörer på lokal, regional, nationell och internationell nivå. Strategin ska utarbetas i samverkan med berörda kommuner, regioner samt länsstyrelser och andra berörda myndigheter. Strategin ska förankras väl lokalt och regionalt. Näringslivet och det civila samhällets organisationer i länet ska erbjudas möjligheter till samverkan. Den regionala utvecklingsstrategin ska ses över åtminstone en gång mellan varje val till region- och kommunfullmäktige.

Förändringar

Strategin har omdisponerats från sex till fem områden vilka delvis fått nya benämningar samt i vissa fall förändringar i innehåll. De fem områdena speglar resultatet av den kvalitetssäkring som genomförts. För att öka bredden och skapa en helhet utifrån vårt läns utveckling har folkhälsa lyfts in tydligare i strategin och utgör ett eget område. De tidigare egna områdena Hållbar och Global har

förstärkts. Detta genom att hållbarhetsperspektivet och det internationella perspektivet, tillsammans med invånarfokus, lyfts fram som ledstjärnor i den regionala utvecklingen.

Områdena är:

1. Ett välmående län
2. Ett attraktivt län
3. Ett innovativt län
4. Ett kompetent län
5. Ett sammanlänkat län.

Varje område har fem utvecklingsmål. Prioriteringar och insatser för att nå utvecklingsmålen kommer att utarbetas i samverkan i etablerade nätverk och forum, vilket beskrivs i förslaget till regional utvecklingsstrategi.

Frågor till remissinstanserna

Vi ser gärna tydliga, kortfattade och konkreta svar. Ta gärna upp både styrkor i strategin och delar där ni ser eventuella svagheter eller saknar något.

1. Vad är er samlade uppfattning om strategins relevans i förhållande till samhällsutvecklingen i länet och omvärlden?
2. Varje område har fem utvecklingsmål som tillsammans pekar ut riktningen för utvecklingsarbetet till 2035. Fångar utvecklingsmålen de utmaningar och möjligheter som är centrala för gemensamma insatser för länets utveckling?
3. Vi ser gärna att ni särskilt beskriver er organisations roll i genomförandet samt andra förutsättningar för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin.

Vi ser fram emot synpunkter och tackar för ert engagemang.

Praktisk information:

Remissvar skickas digitalt till e-postadress: Regionen@rjl.se

Ange i ämnesraden ”Er organisation – Remissvar RUS, RJL 2025/1064”

Ange även en kontaktperson.

Remissvaren ska ha kommit in senast 1 september 2025.

Med fördel kan svar gärna lämnas tidigare.

Remissförslaget finns på utveckling.rjl.se

Av miljöskäl undviker vi pappersutskick.

Frågor under remisstiden ställs till regional.utveckling@rjl.se

Så behandlas synpunkterna

När remisstiden gått ut sammanställer och behandlar Region Jönköpings län de inkomna remissyttrandena inför färdigställande av slutversion. Förslaget till regional utvecklingsstrategi 2025–2035 väntas tas av regionfullmäktige i november 2025.

De synpunkter som handlar om hur vi tillsammans genomför strategin tas tillvara som underlag för dialog och samverkan kring arbetssätt och insatser.

Remisshandlingar

- Missiv med frågor och sändlista
- Remissversion reviderad Jönköpings läns regionala utvecklingsstrategi 2025–2035

Ovanstående handlingar finns tillgängliga på utveckling.rjl.se

Vi ser fram emot att ta del av era svar och synpunkter!

Jane Ydman
Regiondirektör

Karin Hermansson
Regional Utvecklingsdirektör

Remissinstanser

Arbetsförmedlingen
Boverket
Exportkreditnämnden
Försäkringskassan
Havs- och vattenmyndigheten
Högskolan i Jönköping
Jämställdhetsmyndigheten
Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Myndigheten för yrkeshögskolan
Naturvårdsverket
Post- och telestyrelsen
Riksantikvarieämbetet
Riksarkivet
Rådet för Europeiska socialfonden Sverige
Sametinget
Skogsstyrelsen
Statens energimyndighet
Statens export- och investeringsråd
Statens filminstitut
Statens geologiska undersökning
Statens jordbruksverk
Statens kulturråd
Statens skolverk
Tillväxtverket
Trafikanalys
Trafikverket
Universitetskanslersämbetet
Verket för innovationssystem

Aneby kommun
Eksjö kommun
Gislaveds kommun
Gnosjö kommun
Habo kommun
Jönköpings kommun
Mullsjö kommun
Nässjö kommun
Sävsjö kommun
Tranås kommun
Vaggeryds kommun
Vetlanda kommun
Värnamo kommun

Länsstyrelsen Jönköpings län
Region Halland
Länsstyrelsen Halland
Region Blekinge
Länsstyrelsen Blekinge
Region Kronoberg
Länsstyrelsen Kronoberg
Region Kalmar
Länsstyrelsen Kalmar
Region Skåne
Länsstyrelsen Skåne
Region Östergötland
Länsstyrelsen Östergötland
Västra Götalandsregionen
Länsstyrelsen Västra Götaland

Centerpartiet
Liberalerna
Kristdemokraterna
Miljöpartiet
Moderaterna
Socialdemokraterna
Sverigedemokraterna
Vårddemokraterna
Vänsterpartiet

Almi Jönköping
Campus I12
Coompanion Jönköpings län
Elmia
Företagarna i Jönköpings län
Gjuteriföreningen
Handelskammaren Jönköping
Hela Sverige ska leva
Hushållningssällskapet
ING 2 Eksjö
Interior Cluster Sweden
Jönköpings läns bildningsförbund
LEADER Astrid Lindgrens hembygd
LEADER Folkungaland
LEADER Linné Småland
LEADER Västra Småland
LEADER Östra Skaraborg
Linnéuniversitetet
LO
LRF

Länsmuseet
Norra Smålands Scoutdistrikt
Nyföretagarcentrum i Jönköping
Nyföretagarcentrum i Vetlanda
Polymercentrum
Science Park Jönköping
Skärteknikcentrum Sverige AB
Smålands Turism
Smålandsidrotten
Svenskt näringsliv
TCO
Träcentrum i Nässjö AB
Ung Företagsamhet i Jönköping
Vandalorum

Från: Bijelic Eriksson Nathalie <nathalie.bijelic.eriksson@rjl.se> för Region Jönköpings län <regionen@rjl.se>
Skickat: den 24 juni 2025 17:05
Ämne: Förlängd remisstid för Jönköpings län regionala utvecklingsstrategi 2025-2035
Bifogade filer: Beslut RS 2025-06-23Reviderad tidsplan för Regional utvecklingsstrategi Revidering av styrande dokument.pdf

Varning: Det här mailet kommer från en avsändare utanför Habo kommun. Klicka inte på länkar och öppna inte bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej,

Vid Regionstyrelsens sammanträde 2025-06-23 beslutades om en reviderad tidsplan för framtagandet av Jönköpings län regionala utvecklingsstrategi 2025-2035, beslut bifogas. Den justerade tidsplanen innebär en förlängd remisstid enligt nedan.

Remissvaren ska ha kommit in senast 15 oktober 2025.

Remissvar skickas digitalt till e-postadress: Regionen@rjl.se
Ange i ämnesraden "Er organisation – Remissvar RUS, RJL 2025/1064"
Ange även en kontaktperson.

Med Vänliga Hälsningar

Nathalie Bijelic Eriksson
Sektionschef Diarium och nämndadministration
Område Kansli
Regionledningskontoret
Region Jönköpings län
www.rjl.se

Information och e-tjänster för
din hälsa och vård
www.1177.se/Jonkopings-lan

Sammanträdesdatum
2025-06-23**§ 140****Reviderad tidsplan för Regional utvecklingsstrategi –
Revidering av styrande dokument**

Diarienummer: RJL 2024/1800

Beslut

Regionstyrelsen

- godkänner reviderad tidsplan för Regional utvecklingsstrategi.

Sammanfattning

Regionstyrelsen gav 2024-06-04 regionledningskontoret i uppdrag att påbörja arbetet med revidering av ett flertal regionövergripande styrande dokument, däribland Regional utvecklingsstrategi 2025-2035 för Jönköpings län. Beslutet innehöll en tidsplan för revideringen där målsättningen är att reviderade dokument ska beslutas i regionfullmäktige senast november 2025.

Det har med anledning av hållna kommundialoger och den pågående remissen av Regional utvecklingsstrategi 2020-2035 uppkommit ett behov av att justera beslutad tidsplan för strategin. Några av länets kommuner har återkopplat behov av längre remisstid, i arbetet med revideringen är det viktigt att remissinstanserna ges den tid de behöver för en god förankring. Med anledning av detta föreslås en ny tidsplan enligt följande:

- Remisstid under juni - oktober
- Parlamentarisk grupp i augusti-september
- Beslut i Regionstyrelsen i januari 2026
- Beslut i Regionfullmäktige i februari 2026

Förslag till beslut

Per Eriksson (C) ställer sig bakom förslaget om reviderad tidsplan för Regional utvecklingsstrategi.

Beslutsunderlag

- Beslut Regionstyrelsens arbetsutskott 2025-06-23 § 143
- Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till

Regionledningskontoret

Jönköpings län

Regional utvecklingsstrategi
2025–2035

Remissversion 2025

Remissperiod maj till och med 1 september 2025.

Svar till regionen@rjl.se

Innehåll

Regional utvecklingsstrategi - den gemensamma vägen framåt.....	3
Utveckling med platsens förutsättningar och människans behov i centrum – fem strategiska områden	4
Invånarfokus, hållbarhet och internationell utblick - ledstjärnor i den regionala utvecklingen	5
Platsen och invånarna	6
Ett välmående län.....	9
Ett attraktivt län	10
Ett innovativt län.....	12
Ett kompetent län	13
Ett sammanlänkat län	14
Ett län i samverkan.....	16

Regional utvecklingsstrategi - den gemensamma vägen framåt

Det regionala utvecklingsarbetet tar sin utgångspunkt i länets förutsättningar, dess styrkor, dess utmaningar och dess potential för att fortsatt vara ett län där människor vill bo, leva och verka och där invånarna har en god hälsa och ett bra liv.

Den regionala utvecklingsstrategin ska fungera som en vägvisare för andra strategiska dokument på lokal och regional nivå. Det innebär att andra strategier kan hämta kraft och vägledning i den regionala utvecklingsstrategin och att den regionala utvecklingsstrategin i sin utformning strävar efter att andra strategier ska kunna kugga i övergripande formuleringar.

Framtagande av den regionala utvecklingsstrategin styrs av lag och förordning som beskriver det regionala utvecklingsansvaret. Där framgår att en region ska utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling i samverkan, och samordna insatser för genomförande av strategin. * SFS 2024:100

RUS är styrande för regionen, vägledande för kommuner och myndigheter, inspirerande för civilsamhälle, näringsliv och samverkanspartner.

Illustration som visar samverkan mellan såväl offentlig verksamhet, näringsliv, utbildningsaktörer och civilsamhälle för att kunna genomföra den regionala utvecklingsstrategin.

Utveckling med platsens förutsättningar och människans behov i centrum – fem strategiska områden

Den regionala utvecklingsstrategin innehåller fem strategiska områden. Varje område har egna utvecklingsmål som strategin tar sikte på att uppnå till 2035.

Ett välmående län kännetecknas av en god och jämlik hälsa och likvärdiga möjligheterna för invånarna, där samhällsstrukturer och livsvillkor främjar fysisk, psykisk och social hälsa samt tillit och sammanhållning.

Ett attraktivt län är öppet och inkluderande, jämlikt och jämställt samhälle med god omställningsförmåga där företag vill och kan etablera sig. Det har välmående ekosystem och erbjuder goda möjligheter till boende, utbildning, arbete, kultur och fritid.

Ett innovativt län präglas av entreprenörskap, företagsamhet, samverkan, kreativitet och en stark innovationskraft där forskning och handlingskraft driver utvecklingen framåt.

Ett kompetent län kännetecknas av att det finns rätt kompetens genom att attrahera, utveckla och behålla arbetskraft, samt stärker det livslånga lärandet och matchningen på arbetsmarknaden.

Ett sammanlänkat län har en robust fysisk och digital infrastruktur samt en effektiv klimat- och energiomställning som skapar möjligheter för människor att mötas, arbeta och utvecklas. I ett sammanlänkat län används resurser på ett hållbart och resurseffektivt sätt.

Invånarfokus, hållbarhet och internationell utblick - ledstjärnor i den regionala utvecklingen

Jönköpings län och dess utveckling ska utgå från de tre dimensionerna av hållbar utveckling – social, miljömässig och ekonomisk – och stärka sammanhangen mellan invånaren och det lokala med regional, nationell och internationell nivå.

Länet påverkas av, och delar utmaningar med, omvärlden både inom Sverige, inom Europa och internationellt. Samtidigt som den regionala utvecklingsstrategin ska möta regionala behov och utmaningar på lång sikt ska den fungera som en vägledning för genomförandet av nationella och internationella mål på regional nivå.

- **Invånarfokus**
Arbetet med regional utveckling i länet utgår från invånarnas behov och bedrivs med målsättningen “Tillsammans för ett bra liv för alla”. Arbetet präglas av samskapande där värde skapas tillsammans med invånarna.
- **Agenda 2030**
En hållbar regional utveckling bidrar till och hämtar kraft i Agenda 2030 med dess sjutton hållbarhetsmål. Lokala och regionala insatser bidrar till att Agenda 2030 får genomslag även på nationell och internationell nivå.
- **Europeiska mål**
Länets utveckling påverkas av mål som finns på europeisk nivå. Ett av EU:s främsta mål är att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen. EU:s sammanhållningspolitik och arbetet för social inkludering och innovation skapar ramar för regional utveckling. Genom att koppla den regionala utvecklingsstrategin till dessa mål stärker Jönköpings län sin attraktionskraft och hållbara utveckling. Samtidigt bidrar detta till att minska regionala skillnader och ojämlikheter.
- **Nationell politik**
Statliga myndigheters beslut, nationella mål och strategier kan ha direkt påverkan på förutsättningarna i länet. En särskilt tydlig koppling finns i “*Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet*” som identifierar fyra områden vilka ska ligga till grund för regionalt utvecklingsarbete. Det handlar om likvärdiga möjligheter i landet gällande
 - boende, arbete och välfärd
 - kompetensförsörjning och kompetensutveckling
 - innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande
 - tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystem

Illustration av flernivåstyret med invånaren i centrum.

FAKTARUTA: Agenda 2030 och Hållbarhetsperspektiven.

Ekonomisk hållbarhet handlar om att skapa långsiktig ekonomisk tillväxt utan att skada miljön eller samhället och att använda resurser effektivt för att främja en stabil ekonomi och en hög sysselsättning.

Social hållbarhet fokuserar på rättvisa, jämlikhet och välfärd för alla, där grundläggande behov som hälsa, utbildning och trygghet tillgodoses.

Den miljömässiga hållbarheten innebär att skydda naturens resurser och ekosystem genom att minska klimatpåverkan, bevara biologisk mångfald och främja hållbar konsumtion och produktion.

Agenda 2030 är världens gemensamma plan för hållbar utveckling. Agendan innehåller 17 mål som FN:s medlemsländer arbetar med för att åstadkomma en social, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling. Målen är integrerade och odelbara. Inget mål ska nås på bekostnad av något annat. Varje land ska arbeta med målen utifrån sina förutsättningar. Insatser på regional och lokal nivå har stor betydelse för att målen ska kunna nås. En viktig princip för genomförandet är att ingen ska lämnas utanför i utvecklingen.

Platsen och invånarna

Platsens betydelse

Jönköpings läns läge centralt i södra Sverige med närhet till tre huvudstäder och till norra Europa skapar goda förutsättningar nu och i framtiden. En rikedom av skog och sjöar, varav Vättern är en av Europas mest unika, karaktäriserar länet. Småskaligt odlingslandskap, äldre bebyggelse samt bevarade kulturmiljöer bidrar till naturupplevelser och ett varierat friluftsliv. Länets utbud av konst- och designmuseum, scenkonsthus och föreningsliv ger invånare och besökare möjligheten till kreativt skapande och kulturupplevelser. Tillgången till produktiv skogsmark är god och som ett av Sveriges nötdjurstätaste län är betesmarker väl spridda i landskapet. Skog och trä har en speciell betydelse för byggnads- och hantverkstraditionen i länet, vilket kommer till uttryck i såväl småhusindustri och möbeldesign, som i arkitektur.

Demografi

Jönköpings län står, liksom övriga Europa, inför en demografiutmaning där antalet äldre ökar i förhållande till yngre och personer i arbetsför ålder.

Enligt prognos förväntas befolkningen i Jönköpings län öka från dagens cirka 370 000 invånare till cirka 380 000 (2,7%) till år 2035. Den största folkmängdsökningen väntas i åldrarna 80 år och äldre och den största minskningen i den yngsta åldersgruppen 0-9 år. Både arbetskraften och barnkullar påverkas mer av konjunkturläge och flyttnetton än åldersgrupperna 60 år och äldre. Folkmängdens förändring är ojämn inom länet där

Jönköping och närliggande kommuner väntas fortsätter växa medan övriga kommuner antas fortsätta minska.

Totalt flyttar idag fler personer från än till länet från övriga Sverige. Inrikes flyttnetto är mer än dubbelt så stort för kvinnor som för män. Det finns flera orsaker men vanligast är att fler kvinnor flyttar för studier eller arbete och sedan stannar kvar. Variationen är dock stor inom länets kommuner, både vad gäller flyttnetto och könsfördelning.

Fakta: Jönköpings län i siffror (2024)

Invånare: 370 000

Hushåll: cirka 170 000

Medelålder: 42 år

Åldersfördelning:

22% är 65 och äldre.

24 % är yngre än 20 år.

Könsfördelning:

51% är män och 49 % är kvinnor

Bakgrund:

60% är födda i länet

26% har utländsk bakgrund (utrikesfödd eller inrikesfödd med två utrikesfödda föräldrar).*

Geografisk fördelning:

61% bor i kommunhuvudorterna

23% i övriga tätorter

16% i landsbygder

Arbetsmarknad och utbildningsnivå

Förutsättningarna på arbetsmarknaden skiljer sig åt inom länet. Större arbetsmarknadsregioner har generellt sett en lägre sårbarhet vilket beror på att de ofta har en större branschbredd. Jönköpings arbetsmarknadsregion är länets största. Det finns områden i länet som har ett relativt begränsat upptagningsområde för sin arbetsmarknad. I stora delar av länet pendlar majoriteten inom sin kommun eller bor i den tätort där de arbetar. Genom att öka tillgängligheten är det möjligt att skapa större arbetsmarknadsregioner där branschbredden ökar och sårbarheten minskar.

Sysselsättningsgraden är generellt hög men det finns risk för inlåsningseffekter utifrån geografi och kön. Individens möjligheter till introduktion på arbetsmarknaden är lägre på platser med få arbetstillfällen och där pendling till annan ort är låga. Män pendlar i högre utsträckning än kvinnor och inrikes födda pendlar i högre utsträckning än utrikesfödda.

Arbetsmarknaden är könssegregerad, kvinnor och män arbetar inom olika branscher och män har i större utsträckning högre positioner. Kvinnor har en lägre medelinkomst än män, vilket påverkar kvinnors sammanlagda livsinkomst och pension negativt. Utöver kön påverkar bland annat etnicitet, ålder, traditionella utbildningsval samt funktionsförmåga den segregerade arbetsmarknaden.

Utbildningsnivån är låg jämfört med riket. Variationer finns utifrån geografi där Jönköpings kommun har den högsta utbildningsnivån och utifrån kön där kvinnor har betydligt högre utbildningsnivå än män. Även om stora delar av länet har en högre sysselsättning bland utrikesfödda än rikssnittet finns skillnader i sysselsättning mellan utrikes- och inrikes födda.

Företagande och innovation

Entreprenörskap och företagsamhet är kännetecknande för länet. Nyföretagande, som är en central indikator för att mäta omställningsförmåga, ligger dock under rikssnittet i samtliga kommuner. Ett högt nyföretagande behöver inte per automatik innebära en stark ekonomisk tillväxt utan ska sättas i relation till arbetsmarknadens allmänna utveckling. Det låga nyföretagandet kan bero på att arbetsmarknaden generellt sett varit stark och att arbetskraften har valt att ta anställning. Jönköpings län har över lång tid, jämfört med rikssnittet, haft en hög andel medelstora företag med många industriföretag i denna storleksklass. Länet är ett av de mest industriintensiva i Sverige med höga specialiseringskvoter * inom träindustri, gummi- och plastindustri, metallindustri, maskinindustri samt jord- och skogsbruk.

Industrins konkurrenskraft, även sett till arbetstillfällen, har varit god. Branschen är konjunkturkänslig och verkar till stor del på en internationell marknad, vilket kan ge stora framtida utmaningar för länet som helhet och i synnerhet för kommuner med hög tillverkning. Förändrade handelsmönster, stigande råvarukostnader samt regelverk kring arbetskraft är utmaningar. För fortsatt konkurrenskraft behövs nya lösningar utifrån kunskap och innovation, utvecklad teknologinivå samt ökad investeringsgrad inom forskning och utveckling (FoU).

Klimatpåverkan

Flera vältrafikerade vägar går genom länet vilket medför stora möjligheter men även utmaningar. Transportsystemet är starkt beroende av fossila bränslen och är länets största utsläppskälla av växthusgaser. Växthuseffekten har medfört att Jönköpings län har fått ett klimat med större variationer i både värme, torka och nederbörd. Fortsatta utsläpp innebär att den utvecklingen med stor sannolikhet kommer att fortgå. Det innebär bland annat att risken för extremväder som orsakar akuta samhällsstörningar kommer öka.

För ett industriintensivt län finns stora utmaningar när det gäller att minska klimatpåverkande utsläpp. Länets roll som logistiknav och den utspridda lokaliseringen av industriföretag, vars varor behöver transporteras både inom länet, landet och utomlands, skapar ett stort behov av tung trafik med förhållandevis långa transportsträckor. Den tilltagande arbetsmarknadspendlingen ökar även antalet personresor i länet.

Utmaningar för hela länet

- Demografiska förutsättningar med mindre barnkullar, marginellt fler i arbetsför ålder och en ansevärd ökning av äldre.
- Ojämlika och ojämställda förutsättningar på individuell nivå, på samhällsnivå och utifrån geografi
- Omställningsförmåga kopplat till exempelvis kompetensbehov, klimat, energi, digitalisering, teknikutveckling och beredskap.

Den regionala utvecklingsstrategin är indelad i fem strategiska områden. Varje område har egna utvecklingsmål som strategin tar sikte på att uppnå till 2035.

Ett välmående län

Jönköpings län präglas av ett starkt föreningsliv vilket bidrar till sammanhållning och socialt engagemang. Folkbildning, idrottsföreningar, kulturföreningar och andra ideella organisationer spelar en viktig roll i att skapa meningsfulla fritidsaktiviteter och stärka den lokala gemenskapen.

Utvecklingen vad gäller hälsa är ojämnt fördelad och hälsogapen mellan olika grupper är stora. Medellivslängden i länet stiger och med en växande andel äldre behövs insatser för att stärka välmående för att skjuta upp åldersrelaterade hälsorisker. Fysisk aktivitet, psykisk hälsa och goda matvanor spelar stor roll för den allmänna hälsan.

Förutsättningarna för hälsa och välbefinnande formas av våra livsvillkor – från barndom till ålderdom – och påverkas starkt av socioekonomiska faktorer. Personer med högre utbildning, högre inkomst och som är födda i Sverige har generellt bättre hälsa. Inom länet finns geografiska skillnader i hälsa mellan och inom kommuner och tillgången till stöd och förebyggande insatser behöver förbättras.

Alla invånare ska ha samma rättigheter och möjligheter till utbildning, boende, fritid och arbete. Ett meningsfullt socialt sammanhang är avgörande för hälsan och har en positiv påverkan på en rad riskfaktorer – men möjligheterna att delta i sociala sammanhang är inte lika för alla. Barn som växer upp i ekonomiskt utsatta hushåll har sämre förutsättningar för en bra hälsa och skolgång. Bland unga vuxna ökar den psykiska ohälsan, särskilt bland flickor.

Var fjärde invånare i länet upplever ensamhet och isolering. Förekomsten av ensamhet är högre i den yngre och äldre andelen av befolkningen, samt bland personer med funktionsnedsättning och hos invånare som står utanför arbetslivet. Den upplevda tryggheten är viktig för social delaktighet. En hög andel av länets kvinnor har avstått från att gå ut ensam på grund av rädsla.

Kunskap om hur man tar till sig tillförlitlig information är en av förutsättningarna för att kunna bilda egna åsikter och göra sin röst hörd. Med stöd i FN:s barnkonvention har barn och unga särskild rätt till delaktighet och inflytande i alla frågor som rör barnet. Barn och unga har kunskaper, erfarenheter och perspektiv som inte vuxna har och ska därför ses och behandlas med respekt och som en resurs. Genom att stärka delaktighet i sociala sammanhang ökar tilliten och de demokratiska förutsättningarna i länet.

Illustration: "Hälsans bestämningsfaktorer" Bilden visar på samspelet mellan olika förutsättningar för hälsa. Individuella, sociala och samhälleliga faktorer spelar roll för hälsan.

Ett välmående län kännetecknas av en god och jämlik hälsa och likvärdiga möjligheterna för invånarna, där samhällsstrukturer och livsvillkor främjar fysisk, psykisk och social hälsa samt tillit och sammanhållning.

Utvecklingsmål 2035

- Minskade hälsogap i ett samhälle med goda möjligheter för invånarna att främja sin egen hälsa och ha tillgång till förebyggande insatser utifrån behov.
- Inkluderande mötesplatser och meningsfulla sammanhang stärker individen och sammanhållning i samhället.
- Velfärdstjänster är tillgängliga, begripliga och användbara för alla – med utgångspunkt i invånarnas behov.
- Möjligheter för alla invånare att ha tillit till och aktivt delta i samhället och att forma sina egna liv.
- Höjd medie- och informationskunnighet* och digital förmåga hos invånarna.

** Med medie- och informationskunnighet menas kunskaper som är nödvändiga för att kunna hitta och ta till sig tillförlitlig information gällande exempelvis hälsa, politik, nyheter samt bilda åsikter och göra sin röst hörd. (länk till [Medie- och informationsmyndigheten](#))*

Ett attraktivt län

Goda förutsättningar för att leva, verka och bo i alla länets delar gör länet attraktivt. Hållbara ekosystem, biologisk mångfald, en god arbetsmarknad, utbildning, service, infrastruktur och kulturliv är grundpelare för hållbara livsmiljöer. Det finns territoriella skillnader inom länet, inom och mellan kommuner. Det som skiljer både landsbygder och tätorter åt är exempelvis demografi, avstånd, närhet till service och tillgång till digital infrastruktur.

Ett samhälles förmåga till omställning kopplat till kompetensbehov, klimat, energi, digitalisering, teknikutveckling och beredskap skapar framtida attraktionskraft. Omställning innebär att tänka nytt, agera annorlunda och förändra system, strukturer eller beteenden. Förändringar i omvärlden ställer ökade krav på både individ-, näringslivs- och samhällsnivå där flera aktörer har viktiga roller i att bygga upp lokal beredskap och civilt försvar.

I samhället sker en fortsatt urbanisering. Vissa landsbygdsområden och mindre orter har svårare att behålla och attrahera invånare i arbetsför ålder. För ett attraktivt län krävs att både män och kvinnor, flickor och pojkar, ska ha och känna möjlighet att utvecklas. Det finns ett behov av att förändra normer och attityder runt utbildning, yrkesval, arbetsliv och ledarskap. Detta är särskilt viktigt för att möta utmaningen med att fler, särskilt unga kvinnor, flyttar från länet. Utveckling och tillväxt sker när kultur, näringsliv och akademi samverkar.

I de mindre orterna och landsbygderna präglas attraktivitet av småskalighet och närhet till naturen. Utanför länets större städer är tillgången till samhällsservice begränsad, särskilt i de mindre orterna. Detta innebär utmaningar för invånare som behöver vård, utbildning och annan offentlig service. Kulturlivet och möjligheter till fritidsaktiviteter kan påverkas av närheten till kommunhuvudorterna och är mer beroende av attraktiviteten i dessa områden. Tillgången till kollektivtrafik spelar också en avgörande roll. Länet har stora områden med höga natur och kulturmiljövärden vilket skapar goda förutsättningar för länets besöksnäring. De gröna näringarna bidrar till länets levande landsbygder.

Ett attraktivt län är ett öppet och inkluderande, jämlikt och jämställt samhälle med god omställningsförmåga där företag vill och kan etablera sig. Det har välmående ekosystem och erbjuder goda möjligheter till boende, utbildning, arbete, kultur och fritid.

Utvecklingsmål 2035

- Jämlika förutsättningar och jämställdhet i samhället med breddade normer och förändrade attityder kring entreprenörskap, ledarskap, utbildning, arbetsliv och anställningsbarhet.
- God omställningsförmåga på både individ-, företags- och samhällsnivå.
- Attraktiva och hållbara livsmiljöer i både städer och landsbygder.
- Hållbara ekosystem och biologisk mångfald samt hållbart nyttjande av natur- och kulturmiljöer.
- Kulturen är en central kraft i samhällsutvecklingen och kultur- och föreningslivet präglas av mångfald och inkludering.

Ett innovativt län

Branschstrukturen påverkar länets långsiktiga konkurrenskraft och förmåga att möta framtidens arbetsmarknadskrav. Sett i ett nationellt perspektiv har länet en stark tradition inom etablerade branscher som tillverkning, transport, lager, bygg och handel. I växande branscher, särskilt inom kunskapsintensiva och högteknologiska områden är länet underrepresenterat. Fler kunskapsintensiva tjänsteföretag och ökad branschbredd behövs för att minska länets sårbarhet. För att stärka länets ekonomiska utveckling och levnadsstandard behövs satsningar på att skapa fler arbetstillfällen inom kunskapsintensiva yrken.

Digitalisering och ny teknik driver innovation och är avgörande för att stärka länets konkurrenskraft, särskilt inom industri, e-handel och tjänstesektorn. Förmågan att hantera en ökad grad av specialisering, digitalisering och snabb förändring begränsas av en relativt låg utbildningsnivå i länet. För att möta framtida krav behöver länet stärka kompetensförsörjningen och öka andelen yrkesverksamma inom kunskapsintensiva sektorer. Högskolan bidrar till det offentliga och näringslivets utveckling mot mer innovativa kunskaps- och teknologiintensiva varor och tjänster.

Sysselsättningsgraden i länet är hög samtidigt som medellönen är lägre än det nationella genomsnittet. Detta beror delvis på näringslivets struktur där en stor andel av jobben finns i branscher med lägre lönenivåer.

När invånarnas delaktighet och kreativitet, särskilt barn och ungas skaparförmåga, tas tillvara utvecklas morgondagens innovationer, tjänster och företag. Kreativa och kulturella branscher kännetecknas av skapande, design och innovation. Konstnärlig kreativitet kombineras med kommersiella och tekniska lösningar vilket är viktigt för både kulturens utveckling och ekonomisk tillväxt.

Världsläget skapar en ökad osäkerhet för länets näringsliv. Protektionism, geopolitiska spänningar och krig påverkar import och exportmöjligheter vilket kan leda till oförutsedda utmaningar. Även materialförsörjning och tillgången till råvaror påverkas av globala förändringar, vilket gör att länet och dess företag behöver stärka sin beredskap för att hantera potentiella störningar i försörjningskedjor. Samtidigt innebär den snabba teknikutvecklingen samt behovet av klimatomställningen att näringslivet måste vara redo att anpassa sig för att förbli konkurrenskraftigt. Länets företag har historiskt sett visat förmåga till omställning utifrån omvärldshändelser. Denna förmåga kan med rätt förutsättningar skapa affärsmöjligheter även vid framtida förändringar.

Ett innovativt län präglas av entreprenörskap, företagsamhet, samverkan, kreativitet och en stark innovationskraft där forskning och handlingskraft driver utvecklingen framåt.

Utvecklingsmål 2035

- Diversifierat och konkurrenskraftigt näringsliv på en nationell och internationell marknad.
- Utvecklade styrkeområden inom smart specialisering*
- Produkter och tjänster med högt kunskaps- och teknologiinnehåll.
- Gemensam förmåga att attrahera nyetableringar och direktinvesteringar.
- Förstärkt samverkan i och mellan sektorer skapar utmaningsdriven innovation, omställning och ökar förmågan att möta samhällsutmaningar.

* Smart specialisering (S3) är en komponent i EU:s strategi för tillväxt och sysselsättning. Det innebär att regionerna skapar en strategi för att bli globalt konkurrenskraftiga inom områden där det finns fördelar gentemot andra regioner. Smart specialisering bygger vidare på de styrkor som redan finns och samtidigt en beredskap för nya områden som uppstår när näringsliv och samhälle förändras.

Jönköpings läns styrkeområden:

- Smart industri/kunskapsintensiva tillverkningsföretag
- E-handel och logistik
- Skogsnäring och träförädling
- Besöksnäring
- Livsmedel och livsmedelsförädling

Tjänstedesign är en gemensam faktor och möjlighet för utveckling och innovation. Tjänstedesign innebär att en tjänst utformas efter kundens eller användarens verkliga behov för att bli mer användarvänlig och relevant för kunden.

Ett kompetent län

Det finns goda möjligheter att utifrån samverkan skapa förutsättningar för livslångt lärande i hela länet. Högskolan, kommunala lärcentra, YH-anordnare och folkbildningsaktörer bidrar till detta. Idag är tillgången till lärande och utbildning lägre utanför de större orterna vilket försvårar möjligheten att stärka kompetensnivån för både individer och arbetsgivare.

För att förbättra matchningen mellan arbetskraft och arbetsmarknadens behov krävs både satsningar på utbildning, fortbildning hos arbetsgivaren samt mötesplatser mellan arbetssökande och arbetsgivare. Rörlighet genom vidareutbildning är avgörande för att fler ska kunna ta steget in på arbetsmarknaden. Digital kompetens är en nyckel för arbetslivets omställning och ska vara en naturlig del av det livslånga lärandet.

En utmaning i länet är den låga utbildningsnivån, vilket försvårar etablering på arbetsmarknaden, anpassning till förändringar eller branschbyte. Många jobb kräver kompetens från högre utbildning vilket delar av den tillgängliga arbetskraften saknar. Det finns ett stort behov av kompetensomställning både inom offentlig sektor och näringslivet.

Arbetsmarknaden i länet är tydligt könssegregerad vilket skapar sårbarhet vid konjunktursvängningar. Höga ohälsotal, särskilt bland kvinnor, är en utmaning liksom det faktum att utomeuropeiskt födda kvinnor har större svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Arbetslösheten varierar geografiskt inom länet. Avstånd och bristfällig kollektivtrafik är på många platser ett hinder för att ta sig till jobb och utbildning inom och utom länet. Detta försvårar rekrytering och omställning. Samtidigt ökar långtidsarbetslöshet bland män utan fullständig utbildning. Arbetsmarknadens förändringar och konjunktursvängningar slår hårt mot personer som saknar relevant utbildning eller arbetslivserfarenhet.

Ett kompetent län kännetecknas av att det finns rätt kompetens genom att attrahera, utveckla och behålla arbetskraft, samt stärker det livslånga lärandet och matchningen på arbetsmarknaden.

Utvecklingsmål 2035

- Långsiktigt stärkt kompetensförsörjning och matchning på arbetsmarknaden.
- Höjd formell utbildningsnivå och säkrad kompetensutveckling som möter arbetsmarknadens behov.
- Möjligheter till utbildning och livslångt lärande i hela länet.
- Utökade arbetsmarknadsregioner inom länet och över länsgränser.
- Jämnare könsfördelning inom utbildning och på arbetsmarknaden samt ett inkluderande arbetsliv.

Ett sammanlänkat län

Jönköpings län har väl nyttjat sitt centrala läge i södra Sverige och är idag ett logistiknav. Närheten till större städer och andra viktiga knutpunkter spelar en central roll för näringslivets tillväxt och arbetsmarknadens utveckling. Tillgång till god samhällsservice, väl utbyggd digital infrastruktur samt stärkta kommunikationer mellan tätort till tätort samt mellan tätorter och landsbygder skapar förutsättningar för hela länets utveckling, inte minst landsbygderna.

Den digitala infrastrukturen i länet är idag generellt sett väl utbyggd, men behöver kombineras med stöd för användning för att alla invånare ska kunna ta del av digitala samhällstjänster. Kapacitetskraven ökar ständigt vilket ställer högre krav på infrastrukturen. Frågor som säkerhet i näten och säker hantering av information, nyttjande av fibernäten, rådighet över infrastruktur, redundans, robusthet och tillförlitlighet i systemet blir då viktiga frågor.

En viktig del för att förbättra förutsättningarna för klimatsmarta och energieffektiva transporter är ett kollektivt resande. Inom länet skiljer sig invånarnas tillgång till kollektivtrafik åt, vilket påverkar både möjligheter till jobbpendling och att ta del av kultur

och aktiviteter på fritiden. Idag har flera av järnvägarna i och genom länet kapacitetsbrist och i vissa fall låg standard. Länets vägnät behöver upprätthålla en god funktion och cykelvägnät behöver vara sammanhållet.

Utfasningen av fossila bränslen samt elektrifieringen av transporter och industrier – både i länet och i övriga delar av Sverige och Europa – förväntas leda till en kraftig ökning av elbehovet. Detta ställer krav på elnätet, en ökad elproduktion, energilagring samt ett intensifierat energieffektiviseringsarbete. Länet ingår i två olika elområden vilket skapar varierande förutsättningar för företag och industrier. Sveriges olika elprisområden påverkar etableringar vilket i sin tur får konsekvenser för arbetsmarknaden.

Länets vision om att vara ett robust och fossilfritt plusenergilän, som producerar mer fossilfri energi än vad som förbrukas, kräver samordnat arbete då förutsättningarna för att öka energiproduktionen skiljer sig åt mellan kommuner. Utöver ökad energiproduktion är cirkulära resursflöden och ökad resurseffektivitet centralt för att minska energianvändandet och nå visionen. Cirkulära resursflöden främjar även livsmedels- och vattenförsörjning samt klimatomställningen och andra hållbarhetsvärden som biologisk mångfald.

Genom att säkerställa motståndskraft inför klimatförändringar och samhällskriser, främja cirkulär resursanvändning och en hållbar livsmedelsproduktion samt god vattenkvalitet, stärks länets långsiktiga utveckling. Jämställdhetsperspektivet är centralt i detta arbete, där alla insatser utformas för att ge lika möjligheter och förutsättningar för alla invånare.

Ett sammanlänkat län har en robust fysisk och digital infrastruktur samt en effektiv klimat- och energiomställning som skapar möjligheter för människor att mötas, arbeta och utvecklas. I ett sammanlänkat län används resurser på ett hållbart och resurseffektivt sätt.

Utvecklingsmål 2035

- Ett sammanhållet regionalt arbete inom transportinfrastruktur knyter ihop länet med övriga Sverige och Europa både i vardag och vid samhällskris.
- Kollektivtrafiken möjliggör hållbara resor inom länet och över länsgränser vilket ökar möjligheterna att nå en större arbetsmarknad, ta del av samhällsservice samt delta i kultur- och fritidsaktiviteter.
- Ändamålsenlig och säker digital infrastruktur bidrar till ett jämlikt erbjudande av samhällstjänster utifrån användarens behov.
- Ökad självförsörjningsförmåga och cirkulär resursanvändning skapar omställning och beredskapsförmåga.
- Robust och fossilfritt plusenergilän med minskade utsläpp, ökad energieffektivisering och ökad andel förnybar energi.

Ett län i samverkan

Länets utveckling är ett långsiktigt arbete som ska utgå från de tre hållbarhetsperspektiven och stärka sammanhangen mellan individen och det lokala med den regionala, nationella och internationella nivån.

Genomförandekraft för att förverkliga den regionala utvecklingsstrategin skapas inom länet, med omkringliggande regioner samt i nationella och europeiska samverkansforum. Utmaningarna kopplat till regional utveckling är komplexa och behöver hanteras i samverkan över administrativa gränser, över organisationsgränser och över sektorsgränser. Till detta krävs välfungerande stödsystem och strukturer, inklusive nätverk för samverkan på både övergripande nivå och utifrån olika sakområden. I länet finns, förutom den regionala utvecklingsstrategin, områdesspecifika strategier med riktade insatser och egen uppföljning. Den regionala utvecklingsstrategin är övergripande och ger vägledning för områdesstrategierna.

I Jönköpings län finns en väletablerad och nära samverkan med ideella, offentliga och privata aktörer. Länet har idag en formell samverkan på politisk nivå där ledande politiker från kommuner och region möts och där gemensamma prioriteringar görs utifrån den regionala utvecklingsstrategin. På tjänstepersonssidan samlas ledning från region, kommuner, akademi och länsstyrelse. Dessa forum har en avgörande roll för att den regionala utvecklingsstrategin ska bli hela länets strategi med ett genomförande som är effektivt, hållbart och långsiktigt. Den samverkan som finns i det företagsfrämjande systemet och i andra områdesspecifika frågor spelar också en stor roll för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin.

Genomförandekraft för den regionala utvecklingsstrategin skapas även genom samverkan utanför länet. För att kunna påverka nationell och europeisk nivå är samverkan med andra regioner avgörande. Det finns idag en formaliserad samverkan inom Regionsamverkan Sydsverige (RSS) och inom Småland Blekinge Halland South Sweden (SBHSS) med kontor i Bryssel. Utifrån EU:s regionindelning sker även samverkan inom Småland och Öarna.

Den regionala utvecklingsstrategin vägleder beslut om finansiering med regionala, nationella och europeiska medel. Region Jönköpings län avsätter regionala utvecklingsmedel, staten tillför regionala tillväxtmedel och EU bidrar med betydande finansiering. Ett stort antal aktörer bidrar till genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin genom att driva projekt med regional, nationell och europeisk finansiering. Möjligheterna att förverkliga den regionala utvecklingsstrategin bygger på en samlad förmåga att bygga långsiktig samverkan för att söka utvecklingsmedel inom strategiskt viktiga områden.

Både genomförande och uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin sker till stor del i länets nätverk och samverkansforum där ingående parter har olika ansvar, resurser

och kunskaper. Dialog och samverkan med strategin som plattform leder till synergier, att kunna hantera målkonflikter och dra lärdomar för det fortsatta arbetet. Avgörande för framgångsrikt lärande och genomförande är uppföljning med omvärldsbevakning och nulägesanalys. Aktiv medverkan i europeiska nätverk, program och samverkansforum lyfter länets intressen, stärker möjligheten att påverka beslut, och tillvaratar finansieringsmöjligheter. På så sätt bidrar Jönköpings län till ett starkare, mer hållbart och konkurrenskraftigt Europa – samtidigt som länets långsiktiga utvecklingskraft stärks.

Uppföljning

Uppföljning av regionalt utvecklingsarbete sker på flera nivåer och över tid. Mätning av samhällsutveckling och nytta av insatser behöver ställas mot omvärldsförändringar som sker av andra orsaker. Länets läge och geografi med skiftande förutsättningar både inom och mellan kommunerna, samt kopplingar till omkringliggande län är grundläggande dimensioner i genomförande och uppföljningsarbete. Strategisk planering ska i högre grad främja regionala samband och knyta ihop funktioner som är viktiga i människors vardag.

Region Jönköpings läns ansvar är att leda genomförandet och löpande följa upp arbetet med den regionala utvecklingsstrategin. Varje år sker en återsrapportering av det regionala utvecklingsarbetet till Tillväxtverket och regeringen. Med kontinuitet sker också återsrapportering till regionstyrelse och nämnder i Region Jönköpings län.

Hållbarhetsperspektiven ska vara en integrerad del i analyser, strategier, program och insatser i det regionala utvecklingsarbetet. Detta ska säkerställa att insatser och uppdrag förbättrar livskvaliteten för nuvarande och framtida generationer samtidigt som de skyddar jordens ekosystem. De miljömässiga hållbarhetsmålen visar de planetära gränserna för att ekosystemen ska vara i balans, de sociala och de ekonomiska målen pekar på det samhälle som behövs för att människor ska kunna leva och må bra. I uppföljnings- och analysarbetet synliggörs hur Jönköpings län bidrar i det internationella och europeiska arbetet för en hållbar utveckling.

Illustration av hållbarhetsperspektiven

§ 67 Byte av namn på fritids- och kulturnämnden

Diarienummer KS25/299

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att byta namn på fritids- och kulturnämnden till kultur- och fritidsnämnden. Vidare föreslår kommunfullmäktige att anta reglemente för nämnden där namnändringen är gjord.

Namnändringen gäller från och med 2026-01-01.

Beskrivning av ärendet

Fritids- och kulturnämnden har haft sitt namn sedan början av 2000-talet när kulturverksamheten inleddes i fritidsverksamheten.

Habo kommun är en av ett fåtal kommuner i Sverige där nämnden och förvaltningen heter fritid och kultur istället för det betydligt vanligare kultur och fritid.

Ett namnbyte till kultur- och fritidsnämnd underlättar för både interna och externa parter och är en anpassning till den nationellt allmänt vedertagna benämningen. I samband med att nämnden byter namn byter också förvaltningen namn till kultur- och fritidsförvaltningen. Enheten fritidsanläggningar kommer också att byta namn till kultur- och fritidsservice.

Ändringen av nämndens namn medför också att reglementet behöver uppdateras och antas av kommunfullmäktige.

Fritids- och kulturnämnden föreslår kommunfullmäktige att byta namn på fritids- och kulturnämnden till kultur- och fritidsnämnden. Vidare föreslår kommunfullmäktige att anta reglemente för nämnden där namnändringen är gjord (FKN 2025-06-17 § 32).

Kommunstyrelsens arbetsutskotts behandling

Olle Moln Teike (SD) yrkar avslag på fritids- och kulturnämndens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag, dels fritids- och kulturnämndens förslag och dels Olle Moln Teikes förslag.

Ordföranden ställer proposition på de båda förslaget och finner att arbetsutskottet beslutar enligt fritids- och kulturnämndens förslag.

§ 32 Byte av namn på fritids- och kulturnämnden

Diarienummer FK25/47

Beslut

Fritids- och kulturnämnden föreslår kommunfullmäktige att byta namn på nämnden till kultur- och fritidsnämnden. Vidare föreslås kommunfullmäktige att anta reglemente för nämnden där namnändringen är gjord.

Beskrivning av ärendet

Fritids- och kulturnämnden har haft sitt namn sedan början av 2000-talet när kulturverksamheten inleddes i fritidsverksamheten.

Habo kommun är en av ett fåtal kommuner i Sverige där nämnden och förvaltningen heter fritid och kultur i stället för det betydligt vanligare kultur och fritid.

Ett namnbyte till kultur- och fritidsnämnd underlättar för både interna och externa parter och är en anpassning till den nationellt allmänt vedertagna benämningen. I samband med att nämnden byter namn byter också förvaltningen namn till kultur- och fritidsförvaltningen. Enheten fritidsanläggningar kommer också att byta namn till kultur- och fritidsservice.

Ändringen av nämndens namn medför också att reglementet behöver uppdateras och antas av kommunfullmäktige.

Fritids- och kulturnämndens behandling

Ann-Charlotte Hoffback Kaljo (M) föreslår att namnen ändras till kultur- och fritidsnämnden och kultur- och fritidsförvaltningen.

Lenny Lindén (S) yrkar bifall till Ann-Charlotte Hoffback Kaljos förslag.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

REGLEMENTE

för Kultur- och fritidsnämnden i Habo kommun

Antagen av kommunfullmäktige den DD månad ÅÅÅÅ § X

Kultur och fritidsnämndens verksamhetsområde

Allmänt om kultur- och fritidsnämndens uppgifter

1 §

Kultur- och fritidsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom kultur- och fritidsområdet.

2 §

Kultur- och fritidsnämndens uppgifter omfattar att:

- svara för kommunens biblioteksverksamhet
- ansvara för kommunens kultur- och fritidsverksamhet
- med uppmärksamhet följa utvecklingen i de frågor som rör nämndens verksamhetsområde samt ta de initiativ och framlägga de förslag som nämnden finner påkallade
- stödja nya uttrycks- och verksamhetsformer inom kultur- och fritidslivet
- verka för ett rikt utbud av film, konst, musik, sång, teater och utställningsverksamhet samt idrotts- och motionsaktiviteter etcetera
- genom ett nära samarbete med i kommunen verksamma föreningar och organisationer inom nämndens verksamhetsområde stimulera det arbete dessa bedriver
- inom ramen för av fullmäktige beviljade anslag och fastställda normer fördela bidrag och stipendier till föreningar, organisationer och enskilda inom nämndens verksamhetsområde
- möjliggöra och stödja kultur- och fritidsarrangemang och olika aktiviteter för såväl vuxna som barn och ungdom
- bevara och utveckla värdefulla traditioner och stödja lokalhistorisk forskning och annan förekommande kulturhistorisk verksamhet
- verka för dokumentation, bevarande, vård och lämplig användning av estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnader, anläggningar och kulturmiljöer
- underhålla och förvalta kommunens fritids- och idrottsanläggningar
- anskaffa och förvalta kommunens konstsamlingar
- ansvara för frågor som rör konstnärlig utsmyckning
- vara delaktig i utsmyckning av offentliga platser
- fastställa namn på gator och platser inom kommunens geografiska område
- besluta om upplåtelse av kommunala lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde
- ansvara för att behovet av lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde tillgodoses
- ansvara för kommunens Hälsocenter och dess verksamhet
- Nämnden ska med uppmärksamhet följa plan- och byggnadsfrågor i kommunen.

Ekonomi och planering

3 §

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att verksamheterna enligt 1-2 §§ bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som finns i lag eller förordning samt bestämmelserna i detta reglemente.

Nämnden skall årligen framlägga en plan för sin verksamhet samt utarbeta förslag till årsbudget enligt kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens direktiv.

Nämnden skall ha hand om den ekonomiska förvaltningen inom sitt förvaltningsområde inom ramen för av kommunfullmäktige beviljade medel.

Nämnden är skyldig att minst två gånger per år till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige avge delårsrapport om nämndens ekonomiska ställning, verksamhet och förväntad utveckling i övrigt.

Nämnden skall också se till att verksamheten bedrivs på ett i övrigt effektivt, rättssäkert och tillfredsställande sätt i enlighet med kommunfullmäktiges beslut om övergripande intern kontroll.

Delegering från fullmäktige

4 §

Kultur- och fritidsnämnden skall besluta i följande typer av ärenden inom nämndens förvaltningsområde:

- förändringar inom den egna förvaltningsorganisationen
- vid behov inrätta, indraga eller konvertera tjänster. Innan nämnden fattar beslut, skall samråd ske med personalchef
- återbesättningsprövning för personal. Samråd skall ske med personalchefen inför tillsättande av administrativ personal och chefstjänster
- omfördela medel i driftsbudgeten och i investeringsbudgeten som anslagits till nämndensverksamhet
- uppdra åt tjänsteman hos nämnden att på nämndens vägnar besvara samrådsremisser i detaljplaneärenden där enkelt planförfarande tillämpas

Särskilda uppgifter

Processbehörighet

5 §

Nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör socialnämndens verksamhet. Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden beslutar om formerna för samrådet.

Arkivmyndighet/övrigt

6 §

Nämnden ansvarar för nämndens arkiv enligt vad som föreskrives i arkivlagen och Arkivreglemente för Habo kommun. Nämnden ansvarar för registreringslotterier enligt 6 Kap. 9 § Spellagen.

Uppdrag och verksamhet

7 §

Kultur- och fritidsnämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Nämnden ska följa det fullmäktige i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut har bestämt att nämnden ska fullgöra. Nämnden ska även verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Organisation inom verksamhetsområdet

8 §

Nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och författningar för verksamheten.

Personalansvar

9 §

Nämnden är anställningsmyndighet för personal vid sin förvaltning med undantag för förvaltningschef som anställs av kommunstyrelsen. Nämnden har hand om personalfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag av de frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och som anges i § 19 i kommunstyrelsens reglemente. Kommunfullmäktige har det yttersta arbetsgivaransvaret för arbetsmiljön. Kommunstyrelsen har det operativa ansvaret och ska följa upp att nämndernas arbetsmiljö bedrivs i enlighet med arbetsmiljöpolicyn. Nämnden ansvarar för att ta upp de ekonomiska medel i budgeten som behövs för förvaltningarnas arbetsmiljöarbete.

Personuppgifter

10 §

Nämnden är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i nämndens verksamhet.

Nämnden ska utse dataskyddsombud.

Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

11 §

Nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet och om fullmäktige så begär rapportera till fullmäktige om nämndens verksamhet.

Information och samråd

12 §

Nämnden ska i möjligaste mån från övriga nämnder erhålla den information och det underlag som behövs i verksamheten. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder. Nämnden bör även samråda med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden beslutar om formerna för samrådet.

Medborgarförslag

13 §

Medborgarförslag, där fullmäktige överlåtit till nämnden att fatta beslut, ska om möjligt beredas så att nämnden kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget väcktes i fullmäktige.

Nämnden ska fortlöpande informera fullmäktige om de beslut som fattats med anledning av ett medborgarförslag.

Nämnden ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte avgjorts inom ett år från det att förslagen väcktes i fullmäktige. Fullmäktige ska informeras om anledningen till att ärendena inte har avgjorts och när beslut kan förväntas fattas. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, bör förslagsställaren underrättas.

Nämnden får besluta att den eller de som har väckt ett ärende genom medborgarförslag ska bjudas in i syfte att presentera sitt förslag.

Arbetsformer

Tidpunkt för sammanträden

14 §

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer. Sammanträden ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

Deltagande i sammanträde på distans

15 §

Nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud. Ledamot som önskar delta på distans ska senast 3 arbetsdagar i förväg anmäla detta till nämndens sekreterare. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans. Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

Kallelse

16 §

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast fyra dagar före sammanträdesdagen. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordföranden bestämmer formen för kallelsen. I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas.

Offentliga sammanträden

17 §

Nämnden får besluta om offentliga sammanträden.

Närvarorätt

18 §

Kommunallråd har rätt att närvara vid nämndens sammanträden och delta i överläggningarna, yttra sig, men ej deltaga i handläggningen. Närvarorätten gäller dock inte ärenden då jäv föreligger.

Sammansättning

19 §

Kultur- och fritidsnämnden består av det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige beslutat.

Närvarorätt gäller dock inte då jäv föreligger.

Ordföranden

20 §

Det åligger kultur- och fritidsnämndens ordförande att:

- leda nämndens arbete och sammanträden
- ha uppsikt över nämndens förvaltningsområde
- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för nämndens förvaltningsområde, särskilt frågor som rör budget, ekonomi, verksamhetens effektivitet och kvalité, och om så erfordras ta nödvändiga initiativ i dessa frågor
- främja ett kommungemensamt synsätt, verka för samförstånd och samverkan med kommunens övriga nämnder
- representera nämnden vid uppvaktningar hos enskilda personer, myndigheter, konferenser och sammanträden.

Presidium

21 §

Inom kultur- och fritidsnämnden ska finnas ett presidium.

Presidiet består av tre ledamöter, ordförande, 1:e och 2:e vice ordförande samt två ersättare, en från majoriteten och en från oppositionen. Ersättare deltar endast vid frånvaro av ordinarie ledamot.

Ersättare för ordförande och vice ordförande

22 §

Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i nämnden längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller annan i presidiet inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens/övriga presidiets uppgifter.

Förhinder

23 §

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde kallar själv in ersättare.

Ersättares tjänstgöring

24 §

Om en ordinarie ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde, skall en ersättare kallas att tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som inställer sig under pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. Ordinarie ledamot inträder i tjänst först efter att pågående ärende är avslutat.

Om ersättare ej finns från det parti vars ledamot är frånvarande inträder ersättare i enlighet med särskilda regler för ersättares inkallande till tjänstgöring (Kf § 115/22). Om ersättare från det parti vars ordinarie ledamot är frånvarande inställer sig senare under sammanträdet har den senare ersättaren rätt att tjänstgöra.

Ersättare som ej tjänstgör får delta i överläggningen, yttra sig, men ej delta i handläggningen.

Jäv, avbruten tjänstgöring

25 §

En ledamot eller ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får återgå i tjänst, sedan ärendet har handlagts.

Reservation

26 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska ledamoten avge denna i skriftlig form.

Motiveringen skall lämnas före den tidpunkt som fastställs för justering av protokollet.

Motsvarande gäller vid omedelbar justering.

Justering av protokoll

27 §

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot. Styrelsen kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

Delgivningsmottagare

28 §

Delgivning med nämnden sker med ordföranden, förvaltningschefen eller nämndsekreteraren.

Undertecknande av handlingar

29 §

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutats av nämnden skall undertecknas av ordföranden eller vid förfall av dennes ersättare och kontrasigneras av ansvarig tjänsteman vars verksamhetsområde frågan berör.

Nämnden får delegera rätten att underteckna avtal, handlingar etc.

§ 63 Svar på motion om hundrastgård i Furusjö

Diarienummer KS25/202

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Beskrivning av ärendet

Mari Larsson (SD) har lämnat in en motion med förslag om att lekplatsen på Strandvägen i Furusjö som ska fasas ut görs om till en hundrastgård. Mari Larsson konstaterar att staket, soffa och soptunna redan finns på plats vilket innebär att inga investeringar behöver göras.

Tekniska förvaltningen har haft dialog med Furusjö samhällsförening i samband med planering av lekplatser i Furusjö. Föreningen har då framfört önskemål om ett utegym på den aktuella platsen vilket nu planeras genomföras.

Motionärens förslag är väl genomtänkt och hade varit en kostnadseffektiv lösning även om vissa kostnader tillkommit för att anpassa och sköta om platsen. Med hänvisning till att planeringen för utegym i samråd med samhällsföreningen har kommit långt föreslår tekniska förvaltningen trots det att motionen avslås.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts behandling

Olle Moln Teike (SD) yrkar att motionen ska bifallas.

Susanne Wahlström (M) yrkar bifall till tekniska förvaltningens förslag att avslå motionen.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag, dels tekniska förvaltningens förslag att avslå motionen och dels Olle Moln Teikes förslag att bifalla motionen.

Ordföranden ställer proposition på de båda förslagen och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt tekniska förvaltningens förslag.

Motion gällande hundrastgård i Furusjö

Representanter från tekniska förvaltningen har varit på platsbesök i Furusjö för att titta över lekparkerna. En satsning på lekparken på Granvägen är på gång under året. Det finns även en lekplats vid badplatsen.

Den lilla lekparken på Strandvägen skall fasas ut. Denna plats är idag inhägnad med staket och det finns soffa och papperskorg.

En hundrastgård skulle uppskattas av de boende som har hund.

Med det i åtanke så föreslår Sverigedemokraterna

- Att lekplatsen på Strandvägen görs om till en hundrastgård. Staket, soffa och papperskorg finns redan på plats vilket gör att inga investeringar behöver göras utan det enda som behövs är nermontering av de få lekredskapen som finns.

Furusjö 2025-04-24

Mari Larsson SD Habo

§ 64 Svar på medborgarförslag om att bygga biogasstation i Habo kommun

Diarienummer KS24/554

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att avslå medborgarförslaget.

Beskrivning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit med förslag om att etablera en biogasstation i Habo kommun för att stödja övergången till hållbara transportlösningar, minska koldioxidutsläpp och stärka kommunens arbete för att uppnå klimatmål.

Kommunen arbetar enligt ett program för hållbar miljö beslutat av kommunfullmäktige. I programmet finns mål att kommunen ska arbeta systematiskt för minskad klimatpåverkan och aktivt främja hållbara transporter och resor.

Kommunen har deltagit i det regionala projektet ”FASTR – omställning till fossilfria transporter i Jönköpings län” och har varit aktiv i både etableringsgruppen och projektets upphandlingsnätverk. Med hjälp av projektet arbetade kommunen bland annat med målgruppsanalyser för drivmedel, genomförde marknadsundersökning kring biogas och förde företagsdialog med lokala företag. Kommunen undersökte också intresse och förutsättningar för Region Jönköpings län och June avfall och miljö att tanka biogas i Habo.

Resultaten visade att det inte finns tillräckligt intresse och behov bland det lokala näringslivet, de regionala aktörerna och inom kommunorganisationen för att initiera en process kring etablering av tankstation för biogas och nå affärsmässig lönsamhet.

Projektet avslutades under 2022. Innan avslutet var det inte möjligt att säkerställa en tillräcklig volym för att garantera lönsamhet för en etablerare.

Medborgarförslag: Bygg en Biogasstation i Habo Kommun

Förslagets syfte:

Att etablera en biogasstation i Habo kommun för att stödja övergången till hållbara transportlösningar, minska koldioxidutsläpp och stärka kommunens arbete för att uppnå klimatmål.

Bakgrund:

Habo kommun har visat ett starkt engagemang för miljö- och hållbarhetsarbete genom sina initiativ för att minska utsläppen av växthusgaser och öka användningen av förnybar energi. En viktig del av detta arbete är att stötta övergången till mer hållbara transportlösningar. Biogas, som ett förnybart och klimatsmart alternativ till fossila bränslen, kan spela en central roll i denna omställning.

I dagsläget finns det ett begränsat antal biogasstationer i regionen, vilket gör det svårt för invånare och företag som kör på biogas att hitta tillgång till bränslet. Genom att bygga en biogasstation i Habo skulle kommunen inte bara bidra till den lokala hållbarhetsarbetet, utan också ge invånarna och företagare möjlighet att använda ett renare och mer hållbart alternativ till bensin och diesel.

Förslag:

1. **Bygg en biogasstation** i Habo, strategiskt belägen vid en huvudväg eller nära Habo centrum, så att den är lättillgänglig för både privatpersoner och företag.
2. **Samarbeta med biogasproducenter och nätverksoperatörer** för att säkerställa att stationen har en stabil tillgång på biogas och att den kan betjäna både personbilar och tunga transportfordon.
3. **Inrätta ett informationsinitiativ** för att öka medvetenheten om biogasens fördelar och uppmuntra fler att byta till biogasdrivna fordon.
4. **Främja samarbete med lokala aktörer**, såsom bussbolag och företagsflottor, för att främja användningen av biogas inom kollektivtrafik och andra transporttjänster.
5. **Minska koldioxidutsläpp** och bidra till kommunens långsiktiga klimatmål genom att ge invånare och företag möjlighet att tanka ett miljövänligt alternativ.

Förväntade effekter:

- **Minskade utsläpp av växthusgaser:** Biogas är ett betydligt mer klimatvänligt alternativ än fossila bränslen, och genom att underlätta för fler att välja biogas minskar Habo kommun sin totala klimatpåverkan.
- **Främjande av hållbar trafik:** En biogasstation i Habo skulle kunna bidra till ökat intresse för biogasdrivna fordon, både bland privatpersoner och företag. Detta skulle stärka utvecklingen av en hållbar transportinfrastruktur i kommunen.
- **Ökad tillgång på förnybara bränslen:** Genom att bygga en biogasstation gör kommunen det enklare för invånare att välja biogas, vilket stärker omställningen till förnybar energi på lokal nivå.
- **Skapande av arbetstillfällen:** En ny biogasstation kan även skapa arbetstillfällen inom både drift och underhåll, samt bidra till utveckling av den lokala gröna ekonomin.

Slutsats:

Att bygga en biogasstation i Habo kommun skulle vara ett stort steg mot att göra kommunen mer hållbar och klimatvänlig. Genom att erbjuda ett tillgång till biogas, ett förnybart och klimatsmart bränsle, kan kommunen bidra till att minska utsläppen av växthusgaser och främja en mer hållbar transportsektor. Detta skulle vara en konkret åtgärd i linje med Sveriges och Habo kommuns miljömål och bidra till en grönare framtid.

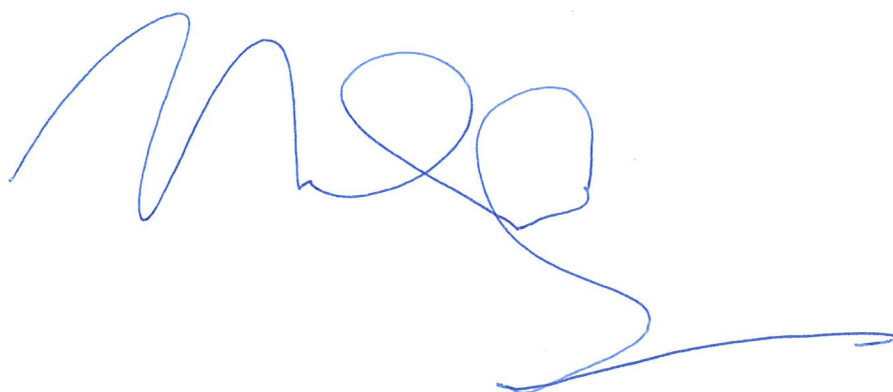
Jag hoppas att Habo kommun ser värdet i detta förslag och tar nästa steg mot en mer hållbar och klimatsmart transportlösning.

Med vänlig hälsning,
Max Sjöholm

Nygatan 20, 566 32 habo

+46733397893

Snälla skicka sms istället för att ringa.

Vi vill ha biogasstation?

Agneta Sjöholm

Emil Carlsson

§ 68 Svar på medborgarförslag om att välbefinnande ska vägas in som underlag vid beslut

Diarienummer KS24/563

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anse medborgarförslaget vara besvarat.

Beskrivning av ärendet

Ett medborgarförslag har kommit in med förslag att stegvis införa en analys av konsekvenser för invånarnas välbefinnande som en självklar del av beslutsunderlagen i Habo kommun. Som ett stöd för den processen föreslås att Habo ansluter sig till nätverket Healthy Cities Sverige.

Förslagsställarna skriver att det finns mycket att vara stolt över i Habo kommun, samtidigt som det också finns utmaningar – exempelvis med den ökade psykiska ohälsan hos unga. De skriver vidare att många kommunala beslut har direkt eller indirekt påverkan på välbefinnandet och det påverkar ekonomi, sociala relationer och miljö i kommunen. Därför tycker de att en analys av konsekvenser för invånarnas välbefinnande bör vara en självklar del av beslutsunderlagen i Habo kommun.

I januari 2025 antog kommunfullmäktige en strategisk plan för Habo kommun med målområdena Tillväxt, Trygghet och Folkhälsa. Planen ger därmed en tydlig färdriktning med hälsa och trygghet i fokus och lägger grunden för ett hållbart samhälle. Den strategiska planen ger vägledning för hur kommunen ska hantera utmaningar och möjligheter och fokusera våra resurser på att uppnå specifika mål och prioritera olika initiativ och projekt. Den visar riktningen och hjälper oss till visionen om den hållbara kommunen för hela livet.

För att det strategiska arbetet ska kunna genomföras måste vissa grundförutsättningar vara uppfyllda. De ekonomiska och mänskliga resurserna är några av de viktigaste faktorerna men också att vi använder jordens resurser på ett ansvarstagande sätt. Att bidra till att uppnå Agenda 2030 är en grundförutsättning och i detta ingår t.ex. att ställa om till hållbara arbetssätt. Att integrera såväl hälsa som miljö och ekonomi i grunduppdrag och kärnprocesser är exempel på hållbara arbetssätt och går i linje med strategiska områden och prioriteringar i kommunens strategiska plan.

För att få ut största möjliga effekt av den strategiska planen kommer tre arbetsgrupper att bildas som kommunövergripande kommer att arbeta med

respektive målområde. Bedömningen är att välmående på sikt kommer att bli en väl integrerad del i kommunens arbete, men om arbetsgruppen finner det lämpligt finns det möjlighet för kommunen att ansluta sig till Healthy Cities senare.

Medborgarförslaget anses därmed vara besvarat.

Medborgarförslag

Välbefinnande som underlag för beslut.

Välbefinnande är ett viktigt begrepp i Agenda 30, den globala handlingsplanen för omställning till ett hållbart samhälle för människorna, planeten och välståndet. Agenda 2030 har många mål och delmål som är integrerade och odelbara och omfattar samtliga tre dimensioner av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Många av dem är aktuella ända ner på kommunal nivå.

På global nivå har ett antal länder samlat sig i en allians för välmående politik – Well Being Alliance och det finns också flera exempel på samma arbetssätt på regional och kommunal nivå t ex i nätverket Healthy Cities Sverige där vi kan hitta goda exempel och samarbetspartner -t ex Vara och Skövde - i ett arbete för att öka välbefinnandet i kommunen. Inom alla områden av ett hållbart samhälle. Vid Folkhälsomyndigheten kan man få tillgång till mätinstrument för att mäta psykiskt välbefinnande.

Habo är en växande, välmående kommun. Invånarantalet växer stadigt och vårt näringslivsklimat är starkt och livskraftigt. Det finns mycket att vara stolt över. Samtidigt möter vi utmaningar som kräver uppmärksamhet och handling. En av dessa utmaningar är den ökade psykiska ohälsan bland unga. Utöver detta behöver vi också lyfta fram betydelsen av fysisk hälsa hos alla invånare, oavsett ålder – från barn till äldre. Många av oss delar också oron för klimatförändringarnas effekter och hotet mot miljön och den biologiska mångfalden. Ett stabilt klimat, en frisk miljö och rik biologisk mångfald är förutsättningar för vårt fortsatta liv på jorden. I ljuset av dessa utmaningar blir begreppet "wellbeing" eller "välbefinnande" centralt. Det är ett samlande koncept som knyter samman mänsklig hälsa, naturens tillstånd och vår långsiktiga hållbarhet. De sambanden och ömsesidiga beroendena finns också på kommunal nivå. Därför bör alla framtida beslut i Habo kommun integrera perspektivet välbefinnande hos kommuninvånarna.

Många kommunala beslut har direkt eller indirekt påverkan på välbefinnandet och det påverkar ekonomi, sociala relationer och miljö i kommunen

En analys av konsekvenser för invånarnas välbefinnande bör vara en självklar del av beslutsunderlagen i Habo kommun. Att omedelbart införa en sådan analys av samtliga beslut skulle naturligtvis innebära en omfattande förändring, men vi föreslår en stegvis implementering av det på områden där vi anar att välbefinnandet hos kommunens invånare skulle kunna höjas. Genom att börja med de områden där potentialen att förbättra välmåendet är störst och genom att nätverka med andra anslutna kommuner i Sverige kan vi skapa en grund för att succesivt bygga en mer medveten och välmående kommun.

Förslag: Ett stegvis införande av en konsekvensanalys för välbefinnandet som underlag vid beslutsfattande i Habo kommun. Som ett stöd för den processen föreslår vi också att Habo ansluter sig till nätverket Healthy Cities Sverige.

Habo i november 2024

Anne Dettmer

Lilla Fiskebäck 4

Olle Östklint

Kvarnstigen 23

Kontakt: olle.ostklint@habo.net 0702620306

Anmälningssärenden till kommunstyrelsen 2025-09-10

1. Beslut från Kammarrätten om att inte meddela prövningstillstånd i mål om förvärvstillstånd jordförvärvslagen. Rör ärendet köp av fastighet Klingekärr 1:2 och 1:3.

KLAGANDE

Habo kommun

MOTPART

Statens Jordbruksverk

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Jönköpings beslut den 19 februari 2025 i
mål nr 472-25

SAKEN

Fråga om avskrivning i mål om förvärvstillstånd jordförvärvslagen
(1979:230); fråga om prövningstillstånd

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten meddelar inte prövningstillstånd. Förvaltningsrättens
avgörande står därför fast.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Dok.Id 379113

Postadress

Box 2203
550 02 Jönköping

Besöksadress

Hamngatan 11

Telefon

036-15 68 00 (vx)

Telefax

E-post: kammarrattenijonkoping@dom.se
www.kammarrattenijonkoping.domstol.se

Expeditionstid

måndag – fredag
08:00–16:00

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

För att kammarrätten ska pröva överklagandet krävs prövningstillstånd.

Prövningstillstånd ska meddelas om

- det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till (ändringsfall),
- det inte går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till utan att prövningstillstånd meddelas (granskningsfall),
- det är viktigt för ledningen av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt (prejudikatfall)
eller
- det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet (extraordinära fall).

Detta framgår av 34 a § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291).

Kammarrätten har gått igenom allt material som finns i målet och kommit fram till att prövningstillstånd inte ska meddelas. Överklagandet kommer därför inte att prövas av kammarrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga A (KR-01).

I avgörandet har deltagit kammarrättslagmannen Kirsi Laakso Utvik (ordförande) och kammarrättsrådet Anders Poulsen (referent).

Redovisning av delegationsbeslut

Protokoll från arbetsutskottet.....2025-08-26

Avslag på begäran om allmän handling.....Nr 190

Avslag på begäran om allmän handling.....Nr 191

Egensotning, annan sotare och tillstånd brandfarlig varaNr 192-256

Tillförordnad kommundirektörNr 257

Hej Petra

Om jag läser rätt i mailtråden nedan så har du begärt att få en allmän handling utlämnad som består av det ramavtal, med tillhörande underavtal, som gällde för parkeringsövervakningen i Habo kommun år 2024.

Följande uppgifter lämnas inte ut då Habo kommun och/eller anbudslämnaren riskerar att lida skada med hänvisning till 19 kap. 3 § 1-2 st samt 31 kap. 16 § Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400):

- Securitas Sverige AB – nuvarande priser
- Securitas Sverige AB – exakta platser och frekvens för parkeringsövervakningen
- Securitas Sverige AB – beskrivning av personal i lokal organisation

Beslutet är fattat av upphandlare i enlighet med kommunstyrelsens delegationsordning. Är du missnöjd med beslutet kan du överklaga, se nedan.

Överklagan

Kommunens beslut om att inte lämna ut handling kan överklagas skriftligt till Kammarrätten i Jönköping. Överklagandet ska ändå skickas till Habo kommun, Kommunstyrelsen, Box 212, 566 24 Habo, inom tre veckor från det att ni tagit del av beslutet. Överklaganden som skickas in efter tre veckor kan inte prövas.

I skrivelsen ska ni ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som ni begär. Ni bör också ange varför du anser att beslutet ska ändras.

Om skrivelsen kommer in i rätt tid och om beslutet efter omprövning inte ändras så som ni begär, sänder kommunstyrelsen skrivelsen vidare till Kammarrätten.

Anders Lindhe

Upphandlare
036-442 83 41
anders.lindhe@habokommun.se

Kommunledningsförvaltningen
Habo kommun
www.habokommun.se

Från: Fia Wadman <fia.wadman@habokommun.se>

Skickat: den 13 augusti 2025 13:14

Till: 'Petra Levinson' <petra.levinson@sr.se>

Ämne: SV: En till fråga från P4 Jkpg

Hej,

Vi har inte begärt in det av dem då det för Habo kommuns räkning är intressant vart det utfärdas flest respektive minst antal parkeringsanmärkningar osv. Habo kommun beslutade om parkeringsövervakning 2012 då det var stora problem med felparkerade bilar, så parkeringsövervakningens syfte handlar om att städa upp/lösa det problemet.

Gällande din begäran om att få ut avtalet så har det, tidigare i alla fall, varit vissa delar i avtalet som har varit sekretessbelagda. Jag har därför vidarebefordrat den frågan till en av Habo kommuns upphandlare som kommer att hjälpa dig i det ärendet.

Vänliga hälsningar

Fia Wadman

Gata- och parkingenjör

036-442 82 35

073-461 18 19

fia.wadman@habokommun.se

Tekniska förvaltningen

Habo kommun

www.habokommun.se

Habo kommun Guld 2024

Från: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Skickat: den 13 augusti 2025 10:47

Till: Fia Wadman <fia.wadman@habokommun.se>

Ämne: Sv: En till fråga från P4 Jkpg

Sveriges Radio Intern

Tack Fia! Får ni inte någon redovisning av Securitas, som sköter kontrollen av parkeringarna i Habo?

Kan du skicka över ert avtal med Securitas?

Vänligen

Petra

Från: Fia Wadman <fia.wadman@habokommun.se>

Skickat: den 13 augusti 2025 10:22

Till: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Ämne: SV: En till fråga från P4 Jkpg

Hej igen,

Jag glömde skriva att du naturligtvis kan få ta del av nedanstående statistik för 2024. Hör av dig i så fall.

Vänliga hälsningar

Fia Wadman

Gata- och parkingenjör

036-442 82 35

073-461 18 19

fia.wadman@habokommun.se

Tekniska förvaltningen

Habo kommun

www.habokommun.se

Habo kommun Guld 2024

Från: Fia Wadman

Skickat: den 13 augusti 2025 10:14

Till: 'Petra Levinson' <petra.levinson@sr.se>

Ämne: SV: En till fråga från P4 Jkpg

Hej Petra,

Nej, den statistik jag får är från Transportstyrelsen ser ut så här:

Sen ser jag också att jag såg fel igår när jag kollade lite snabbt. Det var ju i juni det var ett utländskt fordon, inte i juli, vilket i och för sig inte spelar någon större roll.

Vänliga hälsningar

Fia Wadman

Gata- och parkingenjör

036-442 82 35

073-461 18 19

fia.wadman@habokommun.se

Tekniska förvaltningen

Habo kommun

www.habokommun.se

Habo kommun Guld 2024

Från: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Skickat: den 13 augusti 2025 07:59

Till: Fia Wadman <fia.wadman@habokommun.se>

Ämne: Re: En till fråga från P4 Jkpg

Sveriges Radio Intern

Hej Fia! Jag har nog blanda ihop det, det var parkeringsanmärkningar jag var intresserad av. Men det går inte att ta fram det per gata?

Vänligen

Petra

Från: Fia Wadman <fia.wadman@habokommun.se>

Skickat: Tuesday, August 12, 2025 4:54:20 PM

Till: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Ämne: SV: En till fråga från P4 Jkpg

Hej Petra,

Jag har inte tillgång till den statistiken, dvs utdelade avgifter per gata. Jag har inte heller tillgång till någon statistik över hur många kontrollavgifter (dvs det som utfärdats på tomtmark) som har utfärdats.

Det jag har tillgång till är statistik över hur många utfärdade parkeringsanmärkningar (dvs det som utfärdas på allmän platsmark) som utdelats per månad och per valör. Exempelvis; under juli månad 2025 utfärdades 18 parkeringsanmärkningar i valören 700 kr (varav 1 st var till ett utländskt fordon), samt 7 st i valören 900 kr.

Vänliga hälsningar

Fia Wadman

Gata- och parkingenjör

036-442 82 35

073-461 18 19

fia.wadman@habokommun.se

Tekniska förvaltningen

Habo kommun

www.habokommun.se

Habo kommun Guld 2024

Från: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Skickat: den 12 augusti 2025 15:37

Till: Fia Wadman <fia.wadman@habokommun.se>

Ämne: En till fråga från P4 Jkpg

Varning: Det här mailet kommer från en avsändare utanför Habo kommun. Klicka inte på länkar och öppna inte bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Sveriges Radio Intern

Hej Fia,

Jag skulle vilja se statistik över antalet utdelade p-böter/kontrollavgifter i Habo kommun under år 2024, fördelat på kommunens gator.

Tack för hjälpen!

Vänligen

Petra

Nyhetsreporter

P4 Jönköping, Sveriges Radio

036-215 66 41

073-950 95 27

sverigesradio.se

DB9FEA90

Hej Petra

Du har begärt att få allmän handling utlämnad gällande fakturor från Securitas Sverige AB rörande parkeringsövervakningen i Habo kommun under perioderna maj-juli 2024 samt maj-juli 2025.

För kännedom så har vi inte erhållit fakturan för julibevakningen och den extra sommarbevakningen i år. När vi gick igenom fakturorna upptäcktes även ett fel i fakturan för sommarbevakningen 2024 – på fakturan skrev Securitas att den avser "Tomtmark", detta är en uppenbar felskrivning, rätt ska vara "Allmän platsmark"

Följande uppgifter lämnas inte ut då enskild person riskerar att lida skada om uppgiften röjs (OSL 21 kap. 7§ punkt):

- Filen "Faktura Securitas fordonsflytt 2025-06-10.pdf" - Fordonens registreringsnummer

Följande uppgifter lämnas inte ut då Habo kommun och/eller leverantören riskerar att lida skada med hänvisning till 19 kap. 3 § 1-2 st samt 31 kap. 16 § Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400):

- Filen "Faktura Securitas fordonsflytt 2025-06-10.pdf" och filen "Securitas sommarbevakning 2024.pdf" – uppgifter som innebär att man kan räkna ut leverantörens å-priser

Beslutet är fattat av upphandlare i enlighet med kommunstyrelsens delegationsordning. Är du missnöjd med beslutet kan du överklaga, se nedan.

Överklagan

Kommunens beslut om att inte lämna ut handling kan överklagas skriftligt till Kammarrätten i Jönköping. Överklagandet ska ändå skickas till Habo kommun, Kommunstyrelsen, Box 212, 566 24 Habo, inom tre veckor från det att ni tagit del av beslutet. Överklaganden som skickas in efter tre veckor kan inte prövas.

I skrivelsen ska ni ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som ni begär. Ni bör också ange varför du anser att beslutet ska ändras.

Om skrivelsen kommer in i rätt tid och om beslutet efter omprövning inte ändras så som ni begär, sänder kommunstyrelsen skrivelsen vidare till Kammarrätten.

Anders Lindhe

Upphandlare

036-442 83 41

anders.lindhe@habokommun.se

Kommunledningsförvaltningen

Habo kommun

www.habokommun.se

Från: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Skickat: den 14 augusti 2025 10:55

Till: Anders Lindhe <anders.lindhe@habokommun.se>

Ämne: Sv: Beslut om utlämnande av allmän handling - VB: En till fråga från P4 Jkpg

Sveriges Radio Intern

Tänkte om det blir snårigt och väldigt många fakturor, men det är bara parkeringsuppdraget jag är intresserad av.

Vänligen
Petra

Från: Anders Lindhe <anders.lindhe@habokommun.se>

Skickat: den 14 augusti 2025 10:27

Till: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Ämne: SV: Beslut om utlämnande av allmän handling - VB: En till fråga från P4 Jkpg

Ahaa, då är jag med på banan. Frågan om Securitas används för annat har jag dålig koll på. Förslagsvis kontaktar du vår fastighetschef Nermin för svar (nermin.avdic@habokommun.se).

OK, då tar vi hand om din begäran gällande fakturorna.

Anders Lindhe

Upphandlare

036-442 83 41

anders.lindhe@habokommun.se

Kommunledningsförvaltningen

Habo kommun

www.habokommun.se

Från: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Skickat: den 14 augusti 2025 10:15

Till: Anders Lindhe <anders.lindhe@habokommun.se>

Ämne: Sv: Beslut om utlämnande av allmän handling - VB: En till fråga från P4 Jkpg

Sveriges Radio Intern

Hej!

Förlåt att jag var otydlig, jag menade om de anlitas för bevakning av några kommunala fastigheter, eftersom Securitas också har väktare.

Vi kan väl ta fakturorna för maj, juni och juli till att börja med.

Vänligen
Petra

Från: Anders Lindhe <anders.lindhe@habokommun.se>

Skickat: den 13 augusti 2025 16:29

Till: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Kopia: Fia Wadman <fia.wadman@habokommun.se>

Ämne: SV: Beslut om utlämnande av allmän handling - VB: En till fråga från P4 Jkpg

Hej igen

Jag vill inte vara besvärlig men jag blir lite osäker på vad du frågar om.

I parkeringsövervakningsavtalet som gällde 2024 ingick även:

- Flytt av fordon med tillhörande administration
- Kontroll av övervakningsområdets skyltning samt rapportering till kommunen vid ev fel och brister
- Kontroll av övervakningsområdets vägmarkering samt rapportering till kommunen vid ev fel och brister

Om din fråga rör detta så är svaret "Ja", parkeringsvakterna används även till annat.

Anders Lindhe

Upphandlare

036-442 83 41

anders.lindhe@habokommun.se

Kommunledningsförvaltningen

Habo kommun

www.habokommun.se

Från: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Skickat: den 13 augusti 2025 15:59

Till: Anders Lindhe <anders.lindhe@habokommun.se>

Ämne: Sv: Beslut om utlämnande av allmän handling - VB: En till fråga från P4 Jkpg

Sveriges Radio Intern

När det gäller parkeringsvakter då, ni kanske använder dem till andra uppdrag också

Från: Anders Lindhe <anders.lindhe@habokommun.se>

Skickat: den 13 augusti 2025 15:56

Till: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Ämne: SV: Beslut om utlämnande av allmän handling - VB: En till fråga från P4 Jkpg

Hej Petra

Ja, det stämmer att dessa handlingar begärts ut tidigare vilket fick till följd att utlämnandet kunde göras snabbare jämfört med i "normalfallet". Efter sekretessprövningen fann jag att förutsättningarna var de samma vilket betydde att jag kunde använda samma maskade filer som vid förra förfrågan.

Nej, sekretessbeslutet har inte överprövats och därmed inte varit i Kammarrätten.

Du kan vända dig till mig om du vill begära ut fakturorna från Securitas så tar jag det vidare, eller så kan du gå den formella vägen och skicka ett mail till info@habokommun.se

Anders Lindhe

Upphandlare
036-442 83 41
anders.lindhe@habokommun.se

Kommunledningsförvaltningen
Habo kommun
www.habokommun.se

Från: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Skickat: den 13 augusti 2025 15:31

Till: Anders Lindhe <anders.lindhe@habokommun.se>

Ämne: Sv: Beslut om utlämnande av allmän handling - VB: En till fråga från P4 Jkpg

Varning: Det här mailet kommer från en avsändare utanför Habo kommun. Klicka inte på länkar och öppna inte bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Sveriges Radio Intern

Hej Anders,

Tack för snabbt svar! Jag förstår att ni lämnat ut de maskade dokumenten tidigare, eftersom du kunde skicka över dem på en gång. Har det även varit uppe i kammarrätten tidigare? Åtminstone kostnaden borde ju framgå, och inte beläggas med sekretess. Har också svårt att se att platserna skulle kunna hemlighållas.

Vart vänder jag mig för att begära ut fakturorna som Securitas skickat till er?

Vänligen
Petra

Nyhetsreporter
P4 Jönköping, Sveriges Radio
036-215 66 41
073-950 95 27
sverigesradio.se
DB9FEA90

Från: Anders Lindhe <anders.lindhe@habokommun.se>

Skickat: den 13 augusti 2025 13:52

Till: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Kopia: KS-serien i W3D3 <KS.InboxW3D3@habokommun.se
fia.wadman@habokommun.se>

Ämne: Beslut om utlämnande av allmän handling - VB: En till fråga från P4 Jkpg

Hej Petra

Om jag läser rätt i mailtråden nedan så har du begärt att få en allmän handling utlämnad som består av det ramavtal, med tillhörande underavtal, som gällde för parkeringsövervakningen i Habo kommun år 2024.

Följande uppgifter lämnas inte ut då Habo kommun och/eller anbudslämnaren riskerar att lida skada med hänvisning till 19 kap. 3 § 1-2 st samt 31 kap. 16 § Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400):

- Securitas Sverige AB – nuvarande priser
- Securitas Sverige AB – exakta platser och frekvens för parkeringsövervakningen
- Securitas Sverige AB – beskrivning av personal i lokal organisation

Beslutet är fattat av upphandlare i enlighet med kommunstyrelsens delegationsordning. Är du missnöjd med beslutet kan du överklaga, se nedan.

Överklagan

Kommunens beslut om att inte lämna ut handling kan överklagas skriftligt till Kammarrätten i Jönköping. Överklagandet ska ändå skickas till Habo kommun, Kommunstyrelsen, Box 212, 566 24 Habo, inom tre veckor från det att ni tagit del av beslutet. Överklaganden som skickas in efter tre veckor kan inte prövas.

I skrivelsen ska ni ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som ni begär. Ni bör också ange varför du anser att beslutet ska ändras.

Om skrivelsen kommer in i rätt tid och om beslutet efter omprövning inte ändras så som ni begär, sänder kommunstyrelsen skrivelsen vidare till Kammarrätten.

Anders Lindhe

Upphandlare

036-442 83 41

anders.lindhe@habokommun.se

Kommunledningsförvaltningen

Habo kommun

www.habokommun.se

Från: Fia Wadman <fia.wadman@habokommun.se>

Skickat: den 13 augusti 2025 13:14

Till: 'Petra Levinson' <petra.levinson@sr.se>

Ämne: SV: En till fråga från P4 Jkpg

Hej,

Vi har inte begärt in det av dem då det för Habo kommuns räkning är intressant vart det utfärdas flest respektive minst antal parkeringsanmärkningar osv. Habo kommun beslutade om parkeringsövervakning 2012 då det var stora problem med felparkerade bilar, så parkeringsövervakningens syfte handlar om att städa upp/lösa det problemet.

Gällande din begäran om att få ut avtalet så har det, tidigare i alla fall, varit vissa delar i avtalet som har varit sekretessbelagda. Jag har därför vidarebefordrat den frågan till en av Habo kommuns upphandlare som kommer att hjälpa dig i det ärendet.

Vänliga hälsningar

Fia Wadman

Gata- och parkingenjör

036-442 82 35

073-461 18 19

fia.wadman@habokommun.se

Tekniska förvaltningen

Habo kommun

www.habokommun.se

Habo kommun Guld 2024

Från: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Skickat: den 13 augusti 2025 10:47

Till: Fia Wadman <fia.wadman@habokommun.se>

Ämne: Sv: En till fråga från P4 Jkpg

Sveriges Radio Intern

Tack Fia! Får ni inte någon redovisning av Securitas, som sköter kontrollen av parkeringarna i Habo?

Kan du skicka över ert avtal med Securitas?

Vänligen

Petra

Från: Fia Wadman <fia.wadman@habokommun.se>

Skickat: den 13 augusti 2025 10:22

Till: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Ämne: SV: En till fråga från P4 Jkpg

Hej igen,

Jag glömde skriva att du naturligtvis kan få ta del av nedanstående statistik för 2024. Hör av dig i så fall.

Vänliga hälsningar

Fia Wadman

Gata- och parkingenjör

036-442 82 35

073-461 18 19

fia.wadman@habokommun.se

Tekniska förvaltningen

Habo kommun

www.habokommun.se

Habo kommun Guld 2024

Från: Fia Wadman

Skickat: den 13 augusti 2025 10:14

Till: 'Petra Levinson' <petra.levinson@sr.se>

Ämne: SV: En till fråga från P4 Jkpg

Hej Petra,

Nej, den statistik jag får är från Transportstyrelsen ser ut så här:

Sen ser jag också att jag såg fel igår när jag kollade lite snabbt. Det var ju i juni det var ett utländskt fordon, inte i juli, vilket i och för sig inte spelar någon större roll.

Vänliga hälsningar

Fia Wadman

Gata- och parkingenjör

036-442 82 35

073-461 18 19

fia.wadman@habokommun.se

Tekniska förvaltningen

Habo kommun

www.habokommun.se

Habo kommun Guld 2024

Från: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Skickat: den 13 augusti 2025 07:59

Till: Fia Wadman <fia.wadman@habokommun.se>

Ämne: Re: En till fråga från P4 Jkpg

Sveriges Radio Intern

Hej Fia! Jag har nog blanda ihop det, det var parkeringsanmärkningar jag var intresserad av. Men det går inte att ta fram det per gata?

Vänligen

Petra

Från: Fia Wadman <fia.wadman@habokommun.se>

Skickat: Tuesday, August 12, 2025 4:54:20 PM

Till: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Ämne: SV: En till fråga från P4 Jkpg

Hej Petra,

Jag har inte tillgång till den statistiken, dvs utdelade avgifter per gata. Jag har inte heller tillgång till någon statistik över hur många kontrollavgifter (dvs det som utfärdats på tomtmark) som har utfärdats.

Det jag har tillgång till är statistik över hur många utfärdade parkeringsanmärkningar (dvs det som utfärdas på allmän platsmark) som utdelats per månad och per valör. Exempelvis; under juli månad 2025 utfärdades 18 parkeringsanmärkningar i valören 700 kr (varav 1 st var till ett utländskt fordon), samt 7 st i valören 900 kr.

Vänliga hälsningar

Fia Wadman

Gata- och parkingenjör

036-442 82 35

073-461 18 19

fia.wadman@habokommun.se

Tekniska förvaltningen

Habo kommun

www.habokommun.se

Habo kommun Guld 2024

Från: Petra Levinson <petra.levinson@sr.se>

Skickat: den 12 augusti 2025 15:37

Till: Fia Wadman <fia.wadman@habokommun.se>

Ämne: En till fråga från P4 Jkpg

Varning: Det här mailet kommer från en avsändare utanför Habo kommun. Klicka inte på länkar och öppna inte bifogade filer om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Sveriges Radio Intern

Hej Fia,

Jag skulle vilja se statistik över antalet utdelade p-böter/kontrollavgifter i Habo kommun under år 2024, fördelat på kommunens gator.

Tack för hjälpen!

Vänligen
Petra

Nyhetsreporter
P4 Jönköping, Sveriges Radio
036-215 66 41
073-950 95 27
sverigesradio.se
DB9FEA90

Datum, åtgärd klar	Diariennr	Handl, åtgärd	Ärendemening	Åtgärdsbenämning	Beslutsnummer
2025-06-24	2025-000093	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	192
2025-06-25	2025-000132	Pernilla Holgersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Avslag	193
2025-06-27	2025-000009	Pernilla Holgersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	194
2025-06-30	2025-000121	Pernilla Holgersson	Tillstånd brandfarlig vara	Tillstånd	195
2025-07-28	2025-000059	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	196
2025-07-29	2025-000117	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	197
2025-08-11	2025-000012	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	198
2025-08-11	2025-000021	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	199
2025-08-12	2025-000060	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	200
2025-08-12	2025-000042	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	201
2025-08-12	2025-000065	Pernilla Holgersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	202
2025-08-12	2025-000051	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	203
2025-08-12	2025-000043	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	204
2025-08-12	2025-000045	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	205
2025-08-12	2025-000077	Pernilla Holgersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	206
2025-08-12	2025-000057	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	207
2025-08-12	2025-000047	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	208
2025-08-12	2025-000049	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	209
2025-08-12	2025-000018	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	210
2025-08-12	2025-000061	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	211
2025-08-12	2025-000067	Pernilla Holgersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	212
2025-08-12	2025-000050	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	213
2025-08-12	2025-000046	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	214
2025-08-12	2025-000066	Pernilla Holgersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	215
2025-08-12	2025-000020	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	216
2025-08-12	2025-000069	Pernilla Holgersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	217
2025-08-12	2025-000056	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	218
2025-08-12	2025-000076	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	219
2025-08-15	2025-000033	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	220
2025-08-15	2025-000090	Pernilla Holgersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	221
2025-08-15	2025-000092	Pernilla Holgersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	222
2025-08-15	2025-000086	Pernilla Holgersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	223

2025-08-15	2025-000087	Pernilla Holgersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	224
2025-08-15	2025-000094	Pernilla Holgersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	225
2025-08-15	2025-000089	Pernilla Holgersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	226
2025-08-18	2025-000104	Pernilla Holgersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	227
2025-08-18	2025-000068	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	228
2025-08-18	2025-000134	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	229
2025-08-18	2025-000111	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	230
2025-08-18	2025-000088	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	231
2025-08-18	2025-000106	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	232
2025-08-18	2025-000130	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	233
2025-08-18	2025-000119	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Avslag	234
2025-08-18	2025-000109	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	235
2025-08-18	2025-000116	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	236
2025-08-18	2025-000131	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	237
2025-08-18	2025-000108	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	238
2025-08-18	2025-000113	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	239
2025-08-18	2025-000123	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	240
2025-08-18	2025-000118	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	241
2025-08-18	2025-000114	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	242
2025-08-18	2025-000107	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	243
2025-08-18	2025-000110	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	244
2025-08-18	2025-000115	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	245
2025-08-18	2025-000044	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	246
2025-08-18	2025-000140	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	247
2025-08-19	2025-000146	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	248
2025-08-19	2025-000145	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	249
2025-08-19	2025-000128	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	250
2025-08-19	2025-000142	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	251
2025-08-19	2025-000105	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	252
2025-08-19	2025-000112	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	253
2025-08-19	2025-000079	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	254
2025-08-19	2025-000120	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Avslag	255
2025-08-19	2025-000141	Gustav Andersson	Egensotning annan sotare tillstånd	Beslut	256

Beslut om tillförordnad kommundirektör

Beslut

HR-chef Annika Ekdahl utses till tillförordnad kommundirektör under min semester den 10–16 september 2025. Delegationen omfattar det ansvar och befogenheter som tjänsten som kommundirektör innefattar.

Kommunledningsförvaltningen

Sandra Lidberg
Kommundirektör